FOLKETINGSTIDENDE F

Torsdag den 6. november 2014 (D)

Kl. 10:00

14. møde

Torsdag den 6. november 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Genbeskikkelse af DR's bestyrelse og genvalg af de regionale TV 2-virksomheders bestyrelser, adgang til støtte fra public service-puljen, afskaffelse af erhvervslicensen og forhandlerindberetningspligten, ny ordning for ikkekommercielle lokalradioer m.v.). Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 08.10.2014).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddemål og lov om fremme af dopingfri idræt. (Ny økonomisk fordelingsnøgle på idrætsområdet, ændring af bestyrelser i selvejende institutioner på idrætsområdet, udvidelse af Anti Doping Danmarks virksomhed m.v.).

Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 08.10.2014).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.

Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 08.10.2014).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og forskellige andre love. (Fornyelse af frie fagskolers undervisningstilbud m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 09.10.2014).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler. (Ophævelse af revisionsbestemmelse m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 09.10.2014).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslag nr. L 56 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Finansiering af elevers ophold på kostafdelinger m.v.)).

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Lovforslag nr. L 57 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Hjælperordninger til personer med kronisk respirationsinsufficiens)).

Steen Gade (SF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 6 (Hvilke nye initiativer agter regeringen at tage internationalt – herunder i forhold til FN og i den praktiske gennemførelse af dansk udviklingspolitik – på baggrund af konklusionerne fra anden delrapport i IPCC's femte hovedrapport, der påviser en stadig mere tydelig sammenhæng mellem konsekvenserne af klimaforandringerne og udenrigs-, udviklings- og sikkerhedspolitiske problemer, med særligt fokus på at forebygge kriser i kølvandet på forandringerne og på praktisk klimatilpasning i verdens fattigste og mest sårbare regioner?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Fra medlemmer af Folketinget Søren Espersen, Jeppe Mikkelsen, Annette Vilhelmsen, Henning Hyllested og Thyra Frank, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 8. november 2014 atter kan give møde i Tinget.

Kenneth Kristensen Berths, Mie Bergmanns, Karsten Hønges, Sarah Nørris' og Peter Laigaards hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Genbeskikkelse af DR's bestyrelse og genvalg af de regionale TV 2-virksomheders bestyrelser, adgang til støtte fra public

1

service-puljen, afskaffelse af erhvervslicensen og forhandlerindberetningspligten, ny ordning for ikkekommercielle lokalradioer m.v.).

Af kulturministeren (Marianne Jelved). (Fremsættelse 08.10.2014).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Ellen Trane Nørby som Venstres ordfører.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Det lovforslag, vi skal behandle i dag, er jo resultatet af det brede medieforlig, som vi indgik i foråret, hvor alle Folketingets partier er med og står bag.

Hvis jeg skal sætte et ord på aftalen fra foråret, som sådan går igen, vil jeg sige, at det er ordet kvalitet. Kvalitet er et kodeord for den aftale, vi indgik i foråret, hvor alle partier har fået nogle fingeraftryk med, hvor vi fra Venstres side måske ikke har fået alt det med, vi godt kunne drømme om, men hvor vi har indgået nogle kompromiser, som dog alligevel er nået frem til, at vi har fået lavet et medieforlig, som bygger på kvalitet: En kvalitet i DR's public service-tilbud; en kvalitetssikring af de ikkekommercielle radio- og tv-stationer, som lovforslaget i dag bl.a. handler om; en bedre rotation i bestyrelserne for DR og TV 2-regionerne, som vil sikre bedre kvalitet på de stationer, både på DR og på TV 2-regionerne.

Det er jo ikke alt i medieforliget, som udmøntes i lovgivning, men der er meget i medieforliget, som kommer danskerne til gode. Der er i aftalen bl.a. sikret mere frit valg til den enkelte på tv-området. Fra Venstres side ville vi gerne være gået længere, ikke mindst i forhold til at sikre de ca. 650.000 danskere, der bor i lejebolig. Vi havde gerne set, at de fik et reelt frit valg på tv-området. Nu er der igangsat en undersøgelse, og den må vi så afvente, men der er ingen tvivl om, at vi gerne allerede nu ville have taget det næste skridt i forhold til at sikre danskerne mere frit valg på tv-området.

Et punkt, hvor aftalen går videre, er i forhold til at frisætte TV 2's kanaler, så man fra den 1. januar på TV 2's platforme kan købe alle TV 2's kanaler enkeltvis. Det giver mere frit valg for den enkelte, og det gør også, at man kommer ind i en ny virkelighed, hvor vi anerkender, at rigtig mange danskere i dag får deres tv-forbrug via streamingtjenester på nettet og ikke ved at sætte sig ned i sofaen og tænde for et tv, hvor kanalerne er valgt i den rækkefølge, som nogle programplanlæggere har fastlagt. Den tid, hvor de store tv-pakker med fastlagte kanaler var det, alle ønskede, er passé.

I dag ønsker danskerne langt mere frit valg, og i dag streamer danskerne i langt højere grad fra nettet, når de vil, det, de ønsker at se, og på den måde, de ønsker at se det, fordi der er frihed til at vælge. Det udfordrer selvfølgelig de danske aktører på mediemarkedet, men fra Venstres side mener vi ikke, at svaret er at være imod. Vi mener, det er at blive bedre, og vi mener, det er at følge med udviklingen, sikre en høj kvalitet på public service-kanalerne, DR og TV 2, og så lade de kommercielle kanaler lave det, de er gode til. Dermed kan vi skabe bedre og mere fleksible løsninger for danskerne, og dermed kan vi skabe mere valgfrihed for danskerne.

Venstre har sat mange fingeraftryk på aftalen. Et af de aftryk, som jeg gerne vil fremhæve, er, at public service-puljen styrkes. Den styrkes både i forhold til, hvem der kan søge den, og den styrkes i relation til, at de regionale filmfonde nu også får en del at skulle have sagt i forhold til fordeling, men den styrkes også, fordi vi nu giver mulighed for at kunne støtte det, man kalder vod, altså video on de-

mand, streamingtjenester. Vi giver mulighed for at give støtte til godt dansk public service-indhold, som ikke nødvendigvis bliver sendt på en almindelig, gammeldags tv-kanal, men nu også bliver sendt på streamingtjenester, hvor vi især ved, at rigtig mange af de unge får deres tv-tilbud fra.

Public service-kanalerne kan jo noget, som de kommercielle kanaler ikke kan. Det er både en styrke og en udfordring, en udfordring, når potentialet ikke udnyttes, og når man i stedet går i de kommercielle kanalers fodspor, og en styrke, når man fokuserer på indholdsmæssigt at levere kvalitet. Det er det, vi har forsøgt at sikre i det nye medieforlig.

Vi havde fra Venstres side gerne set, at DR 3 var blevet lavet om til et progressivt netunivers. I stedet for sker der nu en forbedring og en kvalitetssikring af ungdomskanalen DR 3. Et udvalg skal også bidrage til den fremtidige public service-udvikling og kan dermed være med til at sikre, at public service-sendefladen følger den nye medievirkelighed.

Vi synes, at det en rigtig god ting, at erhvervslicensen også bliver afskaffet som en del af medieforliget og det lovforslag, som vi skal behandle i dag. Det er en fordel for de små virksomheder og for iværksætterne, det er en fordel for forhandlerne, som ikke længere vil opleve bureaukrati, og det er også en mulighed for at sikre, at den lille iværksætter, som måske i forvejen kæmper med en lang række skemaer, der skal indsendes til offentlige myndigheder, nu kan få et færre på listen. Det er ikke mange penge for en stor institution som DR, men for den lille iværksætter betyder det utrolig meget, at vi med dagens lovforslag afskaffer erhvervslicensen.

Som jeg sagde, har Venstre selvfølgelig ikke fået alle vores ønsker igennem, og der følger også en lang række implementeringer af medieaftalen over den kommende tid, men vi synes, at medieaftalen og det lovforslag, som vi behandler i dag, går et godt skridt i den rigtige retning for at sikre mere kvalitet i medieudbuddet, for at sikre mere valgfrihed, for at sikre, at der bliver holdt styr på økonomien omkring vores danske public service-stationer, og derfor kan Venstre bakke op om L 22, som vi behandler her i dag i salen.

Kl. 10:06

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det den socialdemokratiske ordfører hr. Troels Ravn.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for det.

Alle partier i Folketinget står bag fremtidens mediepolitik. Det er rigtig positivt. Det skaber vished om fremtidens mediepolitik, og det skal vi være stolte af. Jeg mener, at lovforslaget her, L 22, afspejler en god balance mellem public service-kanalerne og de kommercielle kanaler. Den balance sikrer udvikling, sikrer kvalitet for begge parter, og det er naturligvis vigtigt og positivt.

De danske public service-medier har en helt særlig rolle i forhold til at bidrage til den demokratiske debat i det danske samfund samt give mulighed for fælles oplevelser med udgangspunkt i danske værdier, og de er i modsætning til andre medier underlagt lovkrav om bl.a. saglighed og upartiskhed. Vi Socialdemokrater ønsker os et Danmarks Radio, hvor danskerne kan få det hele, både bred underholdning og aktuelle nyheder, både storslået drama og smalle dokumentarer. Vi ønsker os et Danmarks Radio for alle danskere. Vi ønsker os et Danmarks Radio, der er bredt og godt, ikke et Danmarks Radio på skrump.

Public service handler om, at alle danskere skal have adgang til medieindhold af høj kvalitet uden reklamer. Det betaler vi for over vores licens. Når vi har public service, skal Danmarks Radio ikke fokusere på at sende reklamer, men de kan fokusere på at producere godt indhold i stedet. Mediestøtten er noget af det, der er med til at danne en fælles referenceramme for os danskere. Den er et fundament for vores demokrati. Derfor er det vigtigt, at vi styrker public service.

Vores medievaner er i forandring, og flere og flere vælger selv, hvad de vil se hvornår. Derfor er jeg også tilfreds med, at vi styrker public service-tilbuddet og sørger for, at vi følger med tiden, igen med Danmarks Radio som eksempel på at være på de platforme, hvor danskerne er. Vi sørger for at få mest mulig kvalitet for licenskronerne. Public service skal være for alle, og det er jeg glad for at vi styrker med dette lovforslag, som Socialdemokraterne naturligvis støtter op omkring.

Kl. 10:09

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Morten Marinus som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

L 22, som vi taler om her i dag, er jo udløberen af de lovændringer, som det kræver, når vi har lavet et medieforlig, som vi gjorde det før sommerferien, et medieforlig, hvor alle partier var med, og jeg synes, det var glædeligt, at det lykkedes at få alle partier med. Jeg synes, det er glædeligt, at vi kan styrke medielivet også regionalt og lokalt, forstået på den måde, at Danmarks Radio fortsat skal holde skarpt fokus på deres regionale stationer og ikke lave nedskæringer dér. Jeg synes også, det er vigtigt, at vi har fået sat nogle klare retningslinjer op for de ikkekommercielle lokalradioer, således at de også fremover skal styrke deres virke i deres nærområde.

Med den aftale, der er lavet, er der selvfølgelig også en hel masse ting, som vi ikke skal ind at ændre ved lov, men som vi efterfølgende skal ændre i public service-kontrakter med DR og TV 2 og i andre bekendtgørelser. Der er selvfølgelig nogle ting, som vi er enige om, og der er også andre ting, som jo skal debatteres. Uanset hvad vi bliver enige om, og selv om vi nu har sat nogle krav op over for Danmarks Radio, så er det jo vigtigt, at debatten om, hvilke ting Danmarks Radio i fremtiden skal gøre og bør gøre, aldrig dør. Selv om man nu har lavet en medieaftale og der er 4 år til den næste, så betyder det jo ikke, at debatten i de 4 år ligger død. I Dansk Folkeparti mener vi jo stadig væk, at Danmarks Radio skal have nogle klare beskeder om, hvilke ting man skal beskæftige sig med, og hvilke ting man måske skulle overlade til de kommercielle stationer, for dermed at styrke public service-begreberne og dermed også styrke de ting, som Danmarks Radio egentlig burde have som kerneopgave.

I Dansk Folkeparti er vi jo rigtig glade for den her aftale, der nu er blevet lavet. Jeg synes, det var et godt forhandlingsforløb, vi havde ovre ved kulturministeren, og det vil jeg også gerne takke for – jeg syntes, debatten var god, og vi havde nogle gode diskussioner. Vi skal nu også til at nedsætte et public service-udvalg, som skal arbejde videre med nogle af de ting, som jeg har nævnt, og som også tidligere er blevet nævnt af Venstres ordfører. Det synes vi er spændende, og vi håber også, at der kommer noget brugbart ud af det; ellers er der jo ingen idé i det, og så vil det bare være en syltekrukke, og det tror jeg ikke der er nogen af forligspartierne der ønsker.

Så er jeg meget enig i det, Venstres ordfører sagde om frit valg for alle og også for borgere i almennyttige boligselskaber. Jeg håber på, at vi snart kan tale videre om den analyse, der skulle laves på det område. Der er rigtig mange ude i boligselskaberne, der venter på svar på, om de ikke også engang i fremtiden kan få frit valg med hensyn til tv-kanaler og tv-pakker. Jeg håber på, at vi på et tidspunkt snarest kan finde en løsning på dette. Vi har jo talt om det før, og det har været en kastebold mellem Boligministeriet og Kulturministeriet. Jeg håber på, at vi nu har fat i den lange ende og kan finde en løs-

ning, så vi også kan få den vinget af på listen over de ting, som vi faktisk i rigtig mange år har ønsket at få løst.

Men i Dansk Folkeparti støtter vi altså L 22, og vi er glade for samarbejdet og takker ministeren for de ting, som hun har lyttet til. Der er selvfølgelig ting, som vi havde håbet hun havde lyttet mere til, men det håber vi kommer på et andet tidspunkt. Tak.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Zenia Stampe som radikal ordfører. Kl. 10:13

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for ordet. Vi bakker selvfølgelig også op om det her lovforslag, som man kan sige er den lidt kedelige implementering af medieaftalen, som jeg i virkeligheden synes der er rigtig meget svung og perspektiv i. Vi har haft nogle rigtig gode drøftelser og meget interessante diskussioner i forligskredsen, for det, vi jo alle sammen godt er klar over, er, at mediebilledet ændrer sig helt utrolig meget for tiden. I virkeligheden er vi jo ikke rigtig klar over, hvor vi ender om 4, 5, 6 år, og selvfølgelig kan vi være en drivende kraft, men jeg tror også, vi må erkende, at det er et marked, som bevæger sig helt uden vores hjælp.

Men derfor synes jeg også, at det har været rigtig vigtigt at bruge de her forhandlinger til at kridte banen op for drøftelserne om fremtidens public service, balancen og arbejdsdelingen mellem Danmarks Radio, TV 2 for den sags skyld også, de kommercielle medier og de publicistiske medier. Men det er en opgave, som er så stor og kræver så mange diskussioner, at det ikke var noget, vi kunne lukke i forhandlingerne, og derfor nedsatte vi et udvalg. Nu kan man sige, at politikere er rigtig gode til at nedsætte udvalg, og hvad kommer der ud af dem? Ikke altid særlig meget, men jeg håber faktisk, at arbejdet i det her udvalg vil føre til nogle interessante diskussioner, som vi kan træffe beslutninger på baggrund af.

Noget af det, som især interesserer os, er selvfølgelig, hvad fremtidens public service er: Hvilke platforme skal vi være til stede i, hvilke formater skal vi være til stede på? Jeg tror i virkeligheden, at public service kommer til at se helt anderledes ud om 4, 5, 6 år. Jeg tror, at mange af os tænker, at traditionel public service er TV Avisen kl. 18.30, 21.00, eller hvornår det nu er den bliver sendt, men jeg tror i virkeligheden, at vi i fremtiden får en helt anden public service, der kommer til at se helt anderledes ud.

Men derfor er det jo også vigtigt at finde ud af og blive enige om – det tror jeg godt vi kan i en bred kreds i Folketinget – hvad public service egentlig er. For mig kan det sådan set reduceres til en meget enkel ting. Det handler om at kvalificere den offentlige debat, og det handler om at skabe en fælles referenceramme.

Men det kan man gøre på mange forskellige måder, og den største udfordring, vi har i dag inden for public service, er, at der er en ung generation, som vi er i fare for at miste til de kommercielle medier. Der er ikke noget galt med, at de sidder og ser Paradise Hotel på de kanaler, det nu vises på. Men vi skal sørge for, at den her kvalificering af den offentlige samtale ikke er noget, der dør ud med de sidste generationer, men er noget, vi får leveret videre til den nye generatione.

Derfor synes vi, at det, Danmarks Radio har lavet med DR 3, er rigtig interessant. Jeg ved, det er faldet nogen lidt for brystet, at noget er lidt for poppet og lidt for grænseoverskridende osv., men vi er jo i en fase, hvor vi må finde ud af, hvordan vi kan nå de unge. Det skal selvfølgelig ikke kun være med pop, for det handler jo om at kvalificere den offentlige debat og den offentlige samtale. Men jeg tror, vi vil se helt nye formater. Jeg tror, vi vil se public service-stationer blande blod med kommercielle stationer og publicistiske medier på en helt anden måde i fremtiden, end vi har set tidligere. Og

den debat glæder jeg mig utrolig meget til. Jeg går ind i den med et meget åbent sind.

Jeg tror ikke, at Danmarks Radio om 10 år er et stort hus, som isolerer sig selv. Jeg tror, det er en institution, der er i samarbejde, tæt dialog og i løbende kontakt med både de publicistiske medier og de kommercielle medier. Det er en debat, som jeg glæder mig til, ser rigtig meget frem til, som jeg synes vi har fået kridtet banen op til under medieforhandlingerne, og som jeg i virkeligheden synes er det mest interessante og perspektivrige i de forhandlinger, vi har haft.

Derfor bakker vi selvfølgelig op om aftalen og også de ændringer, som bliver lagt frem i det her lovforslag, selv om det jo i virkeligheden er de mindst kontroversielle.

Kl. 10:17

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Özlem Sara Cekic som SF's ordfører

Kl. 10:17

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Public service er vigtigt for at stimulere dansk kultur og sprog gennem bl.a. danskproduceret drama og film samt formidling af dansk musik, kunst og kultur. Ud over at give os underholdning styrker det også dansk kulturliv. Samtidig har public service-medierne en vigtig rolle at spille i at styrke borgernes demokratiske handleevne. Det kræver, at public service-medierne hele tiden nyskaber deres nyheds-, dokumentar- og vidensformidling og selvfølgelig er på alle de platforme, hvor danskerne er. Nogle gange hører jeg nogle sige, at Danmarks Radio bare kører på frihjul, og at det, de laver, nærmest er gratis. Vi skal huske, at det er danskerne, der betaler, og det er også derfor, danskerne skal have det, de betaler for.

Derfor er vi i SF glade for den medieaftale, der blev indgået før sommerferien, og støtter det fremsatte lovforslag. Vi ærgrer os meget over, at regeringen valgte at afskaffe erhvervslicensen. Det er noget, der betyder ret massive økonomiske nedskæringer hos DR. Men vi er også glade for, at aftalen bl.a. sikrer flere danskproducerede programmer til de unge seere, herunder flere aktualitetsprogrammer til unge, så man kan styrke de unges samfundsinteresse.

Så er vi også rigtig glade for, at der kommer bedre handicapbetjening, så mennesker med syns- eller hørehandicap også får noget for deres licenspenge; at der bliver nedsat et public service-udvalg, der skal bidrage til at ruste dansk public service til fremtidens medieverden; at DR fortsat kan få lov til at levere høj kvalitet på alle platforme. Seerne har krav på den public service, de betaler til, i forskellige formater. Det gælder også, når de vil streame eller benytte sig af en brugervenlig app til at se udsendelser på nettet. Når seerne flytter til nye platforme, skal DR selvfølgelig følge med. Det er den eneste måde, hvorpå man kan sikre, at public service ikke bliver et nicheprodukt for eliten, men netop er noget, der binder os sammen. Vi er også rigtig glade for, at der blev givet flere penge til dansk filmproduktion og mere støtte til læringsspil til unge og børn.

Det konkrete lovforslag er en implementering af den aftale, vi indgik før sommerferien. Det betyder konkret ny lovgivning i forhold til public service-puljen, sammensætning af bestyrelserne og erhvervslicensen. I SF synes vi, det er positivt, at der fra public service-puljen nu kan gives tilskud til programmer på video on demand. Vi synes, det er en god idé med en begrænsning af, for hvor længe man kan genvælges til DR og de regionale TV 2-virksomheders bestyrelser, ligesom det er positivt, at der nu kommer en høring om de årlige public service-redegørelser. Det vil styrke demokratiet.

Men der er jo selvfølgelig også ting i sådan en aftale, vi ikke er særlig glade for. Jeg vil gerne knytte bare et par ord til afskaffelsen af erhvervslicensen. Vi spurgte jo gentagne gange om, hvor meget en afskaffelse vil give af arbejdspladser. For det store argument var

jo, at hvis man afskaffer licensen for erhvervsvirksomheder, vil det give rigtig mange arbejdspladser. Det fik vi aldrig nogen sinde et svar på. Vi havde jo ønsket en ungerabat. Det vil sige, at de unge, der bor under samme tag, ikke hver især skal betale licens. Men der valgte et flertal at sige, at det er langt bedre, at det er de unge og ikke Carlsberg, der skal betale de 962 kr., som en erhvervslicens koster.

Men som sagt er der, når man indgår en aftale, både ting, man ikke kan lide, og ting, man er rigtig glad for. Det er et kompromis, og derfor støtter vi faktisk det samlede lovforslag, men jeg fik lige lyst til at påpege, at når man laver sådan en aftale, er det ikke alt, man synes er en dans på roser, og det har det heller ikke været. Desværre kan vi også se nu, hvordan nedskæringerne rammer Danmarks Radio, men der var jo ikke mange på de her møder, der ligesom svingede med fanen og sagde, at der skulle skaffes flere penge til Danmarks Radio. SF kæmpede sammen med Enhedslisten, og det lykkedes os at skaffe flere midler, så nedskæringerne ikke blev så hårde, som vi var bekymrede for de ville blive.

Men alt i alt er det en god aftale, hvis man ser bort fra de her ting, og vi glæder os til i fællesskab at folde f.eks. public service-puljen yderligere ud med hensyn til, hvordan fremtiden skal se ud for vores public service-medier.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Lars Dohn som ordfører for Enhedslisten. Kl. 10:22

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr, er forhindret i at deltage i dag, så min rolle bliver at oplæse den tale, han ville have holdt

Det her forslag handler om en delvis udmøntning af medieforliget for 2015-2018, og en del af forslaget går ud på at slå fast, at vi har en public service-pulje, som kan yde støtte ikke mindst til TV 2, og at dette bliver udvidet til video on demand-tjenester, så længe programmerne efterfølgende sendes på en traditionel tv-kanal. Det er en udmærket udvidelse, samtidig med at public service-puljen også skal støtte programmer for børn og unge, og der afsættes 25 pct. af midlerne i puljen til disse programmer.

Desuden omhandler forslaget et genvalg til DR's og TV 2's regionsbestyrelser. Det handler om et rotationsprincip, som vi jo kender rigtig godt i Enhedslisten. Vi kender det også fra adskillige bestyrelser og også fra Folketinget, hvor folk mest af alt gror fast. Og det nye er, at valg til både DR- og TV 2-regionerne kun kan gentages én gang. Alt i alt kan vi sørge for, at bestyrelsen kan matche ledelsen, samtidig med at vi kan få fornyelsen. Det er jo en del af demokratiseringen af de store tv-stationer, og i forlængelse af det giver forslaget også mere indflydelse til Radio- og tv-nævnet, når de skal vurdere stationernes opfyldelse af public service-kontrakter, og nævnet skal have en høring blandt de relevante interessenter.

Vi kan jo se på en af de aktuelle sager: DR har en public servicekontrakt, der indeholder deres fire orkestre, heriblandt Underholdningsorkestret, men alligevel har DR's ledelse sendt fyresedler ud til orkestrets medlemmer. Jeg tror og håber på, at der kan sættes en stopper for DR-ledelsens magtudøvelse med den nye indflydelse for nævnet og de relevante interessenter.

Lovforslaget indeholder jo også den nye ordning for ikkekommercielle lokalradioer, som betyder mere lokal- og egenproduktion, og samtidig hermed er der en begrænsning af, hvor mange tilladelser der gives. Det er et fremskridt, hvis det kommer til at betyde, at lokalradioerne får flere lyttere over hele landet, så det ikke bliver et hovedstadsfænomen. Jeg tror, vi skal følge med i dette, og måske skal vi rette det til hen ad vejen. Til sidst vil jeg sige, at afskaffelsen af medielicensen for erhvervsvirksomheder er et rigtig dårligt forslag. Sagen er jo, at det er et forslag, som skyldes den såkaldte vækstplan fra regeringen – den såkaldte vækstplan – som den gennemførte sammen med de borgerlige partier. Derfor tager jeg intet ansvar for dette, som i virkeligheden ikke giver flere arbejdspladser, nærmest tværtimod. Jeg kan jo bare henvise til bemærkningerne fra Finansministeriet, som i et svar til mig siger, at det ikke betyder flere arbejdspladser. Og jeg vil tilføje, at det betyder ca. 80 mio. kr. mindre i licenspenge, som betyder færre arbejdspladser i DR og TV 2-regionerne. Jeg vil også i fremtiden arbejde for, at vi skal lave et mere økonomisk retfærdigt system i stedet for licensordningen, hvor de fattige betaler lige så meget som de rige.

Som sagt er dette lovforslag en udmøntning af medieaftalen, som indeholder meget godt og har en lille del, som skyldes andre dele af regeringens samarbejde med de borgerlige partier, nemlig den såkaldte vækstplan.

Alt i alt vil vi stemme for forslaget.

Kl. 10:26

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Fru Mette Bock som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Noget af det, som gør medieområdet til et af de mest spændende områder overhovedet at beskæftige sig med politisk, er, at det er et område, hvor borgerne med deres fødder løber hurtigere, end vi herinde i Folketinget kan finde ud af at løbe. Når vi laver lovgivning, viser det sig, at tingene ude i virkeligheden går meget hurtigere. Det så man i det sidste medieforlig, og det tror jeg faktisk også at man vil komme til at se i det her forlig.

Liberal Alliance er med i forliget for de kommende år, og det er jeg glad for, selv om der er en lang række forhold, som vi fra Liberal Alliances side gerne havde set rykkede endnu hurtigere, end tilfældet er her. Jeg synes stadig væk, at det medieforlig, vi sidder med her, er et medieforlig, som bygger på mange af fortidens antagelser. Vi havde i det her forlig gerne set, at der kom endnu mere frit valg på tvområdet – vi er kommet et lille skridt af vejen. Vi ville gerne have set på, om man ikke kunne gøre noget ved hele licensproblematikken; nu bliver den afskaffet i form af erhvervslicensen, men vi synes, man skal have en grundlæggende debat om: Hvad er licens i et moderne samfund, hvad er det, den skal dække, og hvor er borgernes muligheder for at vælge fra?

Men det perspektiv, som i den periode, vi kigger ind i nu, bliver rigtig, rigtig interessant at kigge på, er jo grundlæggende: Hvad er public service i et moderne samfund? Nu bliver der nedsat et udvalg, og det bakker vi selvfølgelig op om, men jeg vil vove den påstand, at jeg simpelt hen ikke tror, de kommer med noget, som kommer til at drive ret meget, for borgerne vælger med fødderne, de stemmer med fødderne.

I gamle dage definerede man public service som det at være og levere i folkets tjeneste. Men i gamle dage, som i virkeligheden ikke er ret mange år siden, var det jo sådan, at aviser lavede aviser og fjernsyn lavede fjernsyn. Og man havde ikke de der berøringsflader, hvor man i virkeligheden kommer i konflikt med hinanden. Nu har vi så et medieområde, hvor antallet af private aktører jo er eksploderet, medieudbuddet er eksploderet, og det betyder også, at vores klassiske public service-institutioner går ind og konkurrerer med det private marked på en helt anden måde, end tilfældet var, da DR havde monopol og vi havde 156 avistitler i Danmark, hvilket vi havde i 1925, da Danmarks Radio blev stiftet. Nu går man ind og konkurre-

rer. DR leverer nyhedsproduktion, og de leverer det på de samme platforme, som de klassiske medier gør.

Hvad gør vi i den situation? For er det en opgave for staten at støtte levering af noget, som markedet lige så godt kan levere? Nu kan det lyde, som om jeg synes, vi skal lukke DR. Det synes jeg overhovedet ikke, for Danmark er et lille land, det er et lille sprogområde, og der er simpelt hen indhold, som det private marked hverken kan eller vil levere. Så derfor synes jeg stadig væk, at vi skal have en public service-institution som Danmarks Radio. Men jeg vil meget gerne have, at vi kommer til at diskutere, også politisk: Hvad er det så, man skal levere?

Vi ved, at markedet har flyttet sig – også når vi taler de elektroniske medier – fra, at man f.eks. lavede flow-tv, hvor vi satte os foran skærmen klokken halv syv hver aften og så tv-avis, og så så vi ellers fjernsyn til de lukkede, fordi det var det eneste, der var, som man kunne se på en skærm, til, at borgerne og forbrugerne jo i langt højere grad plukker, altså henter det ind on demand. De ser det, de vil, hører og læser det, de vil, når de vil. Og det betyder også, at det er en helt ny situation. Det, jeg synes man skal kigge på, når man definerer fremtidens public service, er for det første, at verden har ændret sig fuldstændig, fra dengang vi først begyndte at tale om public service, og for det andet: Hvad er det så for et indhold, og hvad det så for en kvalitet, som der er brug for at man stiller til rådighed i et lille land som Danmark, fordi markedet ikke kan eller vil levere det?

Den store udfordring for public service-udbydere som Danmarks Radio er ikke at levere det samme, som alle de andre leverer. Det er at levere et indhold, som formår at samle borgerne, ikke ved at man presser det ned i halsen på dem, men ved at man simpelt hen indholdsmæssigt kan levere formatet, levere et indhold, som gør, at borgerne faktisk selv ønsker at abonnere på den slags indhold.

Det tror jeg vi vil komme til at diskutere rigtig meget i de kommende 4 år. Jeg er glad for, at Liberal Alliance er med i forliget, så vi kan være med i diskussionen, men jeg har stadig væk den overbevisning, at borgerne altså vil gå hurtigere, end vi kan gå.

En sidste ting, jeg vil nævne, er, at jeg ikke begriber, hvorfor det ikke er en del af det her medieforlig, at TV 2 bliver sat til salg. Det har vi ventet på i årevis, og selv om jeg har spurgt adskillige gange, har jeg ikke kunnet høre én eneste politiker fremkomme med et argument for, hvorfor TV 2 fortsat skal ejes af den danske stat.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Vi behandler jo her i dag et forslag, som vi alle sammen næsten er enige om. Det er jo sådan, at når vi har et medieforlig, skal der følges op på det med noget lovgivning, og derfor vil vi jo også fra Konservatives side bakke op om det her lovforslag, der er en opfølgning på den aftale, som vi har indgået.

Men alligevel skal det have et par ord med på vejen, for forhandlinger er jo tit udtryk for, at vi ikke alle sammen er lige enige fra starten, og så finder vi et kompromis. Og der er jo fundet kompromiser her på forskellige måder, kompromiser, som vi fra Konservatives side er tilfredse med. Men det er nok værd, at vi også ved den her debat gør opmærksom på, hvor vi hver for sig har stået i den debat, for vi skal jo, som flere ordførere også har været inde på, have en fortsat debat om public service-virksomheder i de kommende år.

For Det Konservative Folkeparti har der især været to hensyn. Det ene hensyn er selvfølgelig, at vi lever i en tid, hvor kommercielle tv-kanaler og radiokanaler i øvrigt fylder en meget stor del af mediebilledet og også udfylder det behov, der er, for underholdning, nyheder og alt det andet, som vi kan opleve i tv og i radio. Det skal der være plads til, og Danmarks Radio skal ikke vokse sig så stor og være så dominerende, at det begrænser de kommercielle kanalers muligheder.

Omvendt er det andet hensyn fra Konservatives side, at det er vigtigt, at vi har en stærk public service-kanal i Danmark. Det er vigtigt, at vi har en kulturbærende samfundsinstitution som Danmarks Radio, der kan bidrage til at holde fast i de fælles værdier, den dannelse, havde jeg nær sagt, som vi har i vores samfund. De værdier, der er bygget op gennem generationer, skal bæres videre til de kommende generationer, og der har Danmarks Radio en vigtig og en tung forpligtelse til at være netop den samfundsbærende kulturinstitution, at være en public service-virksomhed.

Det er balancen, og det er jo også noget af det, som vi så har drøftet i de forhandlinger, der har været. Hvor langt skal man gå i den ene og den anden retning? Hvordan giver man plads til de kommercielle kanaler? Og jeg synes, vi har fundet en fornuftig balance i det. Men der er jo en rivende udvikling på medieområdet. Vi bruger alle sammen medier på en helt anden måde nu, end vi gjorde for få år siden, og derfor er der behov for, at vi tilpasser vores syn på ikke mindst public service-virksomheder i takt med den udvikling, der finder sted.

Derfor er det fornuftigt nok, at vi nu har besluttet, at vi i de kommende år skal vurdere public service-virksomhedernes rolle i samfundet, og der bliver nu nedsat et udvalg, der skal komme med i hvert fald et grundlag for den diskussion, vi så også skal have frem mod det næste medieforlig, som der skal indgås.

I hele den balance, der er fundet, finder jeg, at en af de vigtigste sætninger i medieforliget er den, hvor der står, at Danmarks Radio ikke skal konkurrere, og nu citerer jeg:

»... DR skal ikke konkurrere med private aktører, hvor det ikke tjener et public service-formål.«

Altså, det er jo vigtigt, at Danmarks Radio skal være der, hvor markedet *ikke* er, hvor markedet tøver; hvor der ikke er grundlag for, at de kommercielle kanaler kan være der, skal Danmarks Radio være der og udfylde rollen, og det er jo vigtigt. Det er et vigtigt signal, også et vigtigt signal til Danmarks Radio og Danmarks Radios ledelse, om, at der er den grænse, at de ikke skal være der, hvor det ikke tjener et public service-formål. Der skal der være plads til de private aktører.

Det er også derfor, at vi lige i øjeblikket har en diskussion om DR Underholdningsorkestret. Det er min opfattelse, at Danmarks Radios ledelse er gået langt over stregen i forhold til det, vi har besluttet i medieaftalen, og i øvrigt har truffet en beslutning, som ikke kan gennemføres, uden at public service-kontrakten mellem kulturministeren og Danmarks Radio bliver ændret. Men det er et udtryk for manglende forståelse for Danmarks Radios rolle, når man vælger et område, hvor man rammer lige præcis kernen i public servicevirksomhed, og nedlægger Underholdningsorkesteret, men fastholder en lang række aktiviteter, der i virkeligheden konkurrerer med de private kommercielle kanaler. Det er en balance, som vi også kommer til at diskutere i den kommende tid.

Kl. 10:38

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 10:38

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er jo dejligt at opleve det engagement, der er kommet fra de borgerlige partier, i forhold til den meget, meget vigtige kulturelle institution, som orkesteret er. Det vil jeg gerne understrege herfra.

Men bare sådan af hensyn til alle dem, der sidder og lytter med, kunne jeg godt lige tænke mig at høre: Var der et eneste tidspunkt, en eneste gang, under forhandlingerne, hvor Det Konservative Folkeparti bad om flere penge til Danmarks Radio, så nedskæringerne ikke blev så hårde, og en eneste gang, hvor Konservative gav udtryk for, at man ikke skulle afskaffe erhvervslicensen?

K1. 10:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:38

Lars Barfoed (KF):

Nej, det kan jeg garantere for at der ikke var, og jeg tror faktisk godt, at man, inden der bliver spurgt, kender svaret. Vi har ikke ønsket flere penge til Danmarks Radio. Vi har ønsket at sætte nogle grænser for Danmarks Radios virksomhed, for Danmarks Radio bliver mere og mere dominerende, og det er vigtigt, at der også er plads til de private kommercielle kanaler. Derfor har vi ikke bedt om flere penge til Danmarks Radio, tværtimod. Og vi har heller ikke ønsket at sige nej til forslaget om, at man skulle fjerne erhvervslicensen – selvfølgelig ikke.

Men Danmarks Radio har et kæmpestort budget, og selvfølgelig kan man finde pengene på andre måder. Det, jeg kritiserer, er, at man lige præcis rammer noget, som er kernen i public service-virksomhed, med den besparelse, der er gennemført, eller som man planlægger at gennemføre. Jeg håber, at vi kan forhindre, at den bliver gennemført.

Kl. 10:39

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 10:39

Özlem Sara Cekic (SF):

Så vil jeg gerne stille et andet spørgsmål. For det kommer åbenbart fuldstændig bag på ordføreren, at hvis man beder folk om at løbe hurtigere for færre penge, så kan det selvfølgelig have nogle konsekvenser. Man ville jo gerne have, at Danmarks Radio skulle træffe nogle andre beslutninger, siger ordføreren. Så vil jeg bare lige høre: Har man en eneste gang under forhandlingerne haft et ønske om at afskaffe Danmarks Radios bestyrelse, som normalt står for godkendelserne af de her beslutninger, som direktionen træffer, eller har man i Det Konservative Folkeparti forestillet sig, at vi fra Christiansborgs side skulle begynde at fortælle, at det ikke er her, men dér, de skal spare? Det kunne jeg også godt tænke mig at høre. Altså, mener Konservative, at vi skal sidde herinde og bestemme, hvordan og hvorledes det skal være? Jeg er personligt enormt ked af den beslutning, Danmarks Radio har truffet, så det kunne jeg godt tænke mig at høre.

Kl. 10:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:40

Lars Barfoed (KF):

Jeg ville normalt aldrig nogen sinde blande mig i, hvordan man udøver sit skøn, og hvilke beslutninger man træffer inden for den økonomiske ramme, der er for Danmarks Radio. Men vi politikere repræsenterer altså ejerne af Danmarks Radio, og nogle gange er der nogle principielle beslutninger, som vi som politikere må have lov til at sige at vi ikke mener er rigtige. Det drejer sig om store principielle beslutninger.

Vi har jo allerede blandet os i det med Underholdningsorkesteret, for når der står i public service-aftalen mellem Danmarks Radio og kulturministeren, at der skal være det underholdningsorkester, så har vi jo allerede interveneret i det. Der står, at det er politisk bestemt, at det skal være der, og så har vi vel også lov til at sige, at vi ikke vil have det fjernet. Det vil jeg i hvert fald tillade mig at gøre, uanset hvad Socialistisk Folkeparti måtte mene om det.

Kl. 10:41

Formanden:

Hr. Morten Marinus for en kort bemærkning.

Kl. 10:41

Morten Marinus (DF):

Jeg synes, det er et interessant spørgsmål, som Konservatives ordfører her får fra SF's ordfører. Jeg vil bare høre, om den konservative ordfører kan bekræfte, at Danmarks Radio i deres besparelsesplan, som de har lagt frem, har sparet langt flere penge end det, der lå i det effektiviseringskrav, som politikerne har stillet, samt om den konservative ordfører kan bekræfte, at de ekstra tiltag, som vi fra politisk side har bedt Danmarks Radio om, har vi faktisk også honoreret ved at give dem 30 mio. kr. ekstra af overskydende licensmidler plus derefter 6,4 mio. kr. årligt for at klare de her ekstra tiltag. Kan den konservative ordfører bekræfte det?

Kl. 10:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:41

Lars Barfoed (KF):

Jamen jeg er jo glad for at få stillet netop det spørgsmål, som man siger. Jeg kan godt bekræfte, at sådan forholder det sig. Vi har jo sagt, at der er nogle områder, hvor vi ønsker man skal styrke sin indsats, og så er der bevilget penge til det. Så ja, jeg kan fuldstændig bekræfte det, der bliver spurgt om.

Kl. 10:42

Formanden:

Hr. Morten Marinus vil ikke sige mere. Så siger jeg tak til den konservative ordfører og giver ordet til kulturministeren.

Kl. 10:42

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Tak. Jeg vil gerne takke for bemærkningerne, som ordførerne er kommet med, til lovforslaget her under førstebehandlingen, og jeg vil også gerne benytte lejligheden til at takke for det samarbejde, der har været mellem medieordførerne og Kulturministeriet igennem den periode, hvor vi har forhandlet mediesagerne. Det er nogle forhandlinger, der har ført til nogle rigtig gode rammer for de medier, der er omfattet af aftalen.

Så vil jeg også gerne kvittere for alle talerne, der viser den i virkeligheden rigtig gode atmosfære, der har været under forhandlingerne; selv om vi kommer fra otte forskellige partier, har vi været samlet om at finde de bedst mulige rammer i de kompromiser, vi har lavet igennem forhandlingerne. Så det er et rigtig godt eksempel på dansk folkestyre. Tak for det.

Der er jo blevet berørt en lang række ting, som er indeholdt i medieaftalen, under ordførertalerne. Lovforslaget handler jo om langt mindre end alle de ting, som er omfattet af aftalen, fordi ikke alle delene afstedkommer behov for en lovændring. Jeg vil så lige nævne dem, som konkret er behandlet i lovforslaget, som vi behandler i

Først er der public service-puljen, og det er den pulje, hvor der er mulighed for, at forskellige medier kan søge om tilskud til at lave forskellige produkter, især film og tv-programmer. Af public service-puljen kan der ydes tilskud til produktion af danske public service-programmer, og derudover indføres det, at der også kan ydes tilskud til tv-programmer på video on demand-tjenester; det er det

nye. Herved kan det blive gjort mere attraktivt for en række af de nye video on demand-tjenester at initiere eller tage initiativ til at deltage i finansieringen af navnlig dansk tv-drama. Det har der været bred opbakning til. Det foreslås også, at den hidtidige adgang til public service-puljen om at yde støtte til radioprogrammer ophæves. Det giver god mening, da det har vist sig meget svært at anvende de støttemidler, der netop er øremærket til radio.

Dernæst er der en indførelse af en begrænsning af adgangen til genbeskikkelse og genvalg af medlemmer af Danmarks Radios bestyrelse og de regionale TV 2-virksomheders bestyrelser. Det mener jeg også er vigtigt, for dermed har vi jo givet mulighed for en løbende fornyelse af bestyrelserne, og vi kan gøre det på en måde, så vi også bevarer en kontinuitet i bestyrelsen. Det kommer nu først til at gælde for Danmarks Radios bestyrelse for perioden 2019-2022.

Endelig vil jeg gerne pege på indførelsen af en ny ordning for ikkekommercielle lokalradioer med øget fokus på kvalitet og lokalt indhold. Det er med udgangspunkt i de her foreslåede udvidede bemyndigelser hensigten med virkning fra den 1. januar 2016 at gennemføre en ny ordning for ikkekommercielle lokalradioer, der svarer til de principper, vi har nu, om lokal tilknytning. Og den nye ordning for ikkekommercielt tv, der er trådt i kraft den 1. januar 2014, har været model for det, der nu kommer til at gælde for lokalradioer. Jeg skal understrege, at den gældende ordning for kommercielle lokalradioer fortsætter på de kendte vilkår.

Så har alle ordførerne, tror jeg, nævnt udvalget om public service. Det er ikke en del af lovforslaget, men jeg vil gerne lige komme med en kommentar til det. Det er jo rigtigt, at vi er i en brydningstid, som er meget markant, på medieområdet, fordi teknologien iler af sted, som den gør, og vores vaner som borgere og brugere af medierne skifter utrolig hurtigt. Derfor er der en ny form for konkurrence og en ny form for udfordring, og heldigvis kunne vi blive enige om at nedsætte et public service-udvalg med faglige kapaciteter, som skal belyse, hvordan fremtiden kommer til at se ud, hvis vi stadig væk ønsker, at der er en public service-virksomhed generelt i medierne på den ene eller den anden måde. Ingen af os kan sige noget om, hvordan det kommer til at forløbe, og hvad vi bliver inspireret til. Jeg tror bare, det er rigtig vigtigt, at vi får et fælles grundlag for at diskutere de her meget komplekse ting, og at vi også kan involvere os i eller inddrage de erfaringer og de udviklinger, der sker internationalt.

Så jeg ser frem til, at vi løbende kan føre en form for dialog med det pågældende udvalg, som jo har fået i opdrag også at involvere politikerne i deres overvejelser og det, de når frem til. Så det er ikke en proces, der bare venter; det er noget, som vi faktisk tager fat i relativt hurtigt. Og derfor kan vi også være med til at præge debatten i offentligheden, med hensyn til hvad det egentlig er, vi forestiller os public service kan blive i fremtiden: hvordan vi kan definere det, og hvordan vi kan sikre, at alle borgere i Danmark uanset aldersgruppe, baggrund, geografiske placering osv. er i stand til stadig væk at forny og udvikle deres viden om, hvad der sker i samfundet omkring os, hvad det er for nogle ting, der påvirker os, og om de beslutninger, som Danmark skal deltage i i verden. Vi lever i en tid med hastige forandringer, og der skal vi prøve at finde et grundlag for at ruste borgerne til at kunne deltage i de forandringer på et kvalitativt grundlag.

Så jeg vil gerne med de ord kvittere for den opbakning, der har været til lovforslaget, og jeg ser frem til en konstruktiv behandling i Kulturudvalget.

Kl. 10:47

Formanden:

Tak til kulturministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddemål og lov om fremme af dopingfri idræt. (Ny økonomisk fordelingsnøgle på idrætsområdet, ændring af bestyrelser i selvejende institutioner på idrætsområdet, udvidelse af Anti Doping Danmarks virksomhed m.v.).

Af kulturministeren (Marianne Jelved). (Fremsættelse 08.10.2014).

Kl. 10:48

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Anni Matthiesen som Venstres ordfører. Kl. 10:48

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. L 23, som lovforslaget her hedder, kommer i forlængelse af den politiske stemmeaftale om idræt, som blev indgået tilbage i maj måned mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, SF, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Så det er altså en bred aftale, der er blevet indgået, hvor alle Folketingets partier er med. Lovforslaget fungerer dermed som en implementering af den her stemmeaftale, som blev indgået.

Lovforslaget skal sikre en omfordeling af udlodningsmidlerne til idrættens organisationer og en ændring af, hvilke organisationer der skal modtage tilskud. Ændringen indebærer, at Anti Doping Danmark, Sport Event Denmark og Idrættens Analyseinstitut får penge, og at Hestevæddeløbsportens FinansieringsFonds tilskud bliver reduceret gradvis over en årrække.

Lad mig starte med det positive i det her lovforslag og den her stemmeaftale, som vi i fællesskab har indgået. Jeg mener, det er rigtig vigtigt, at vi fik det på plads, at vi får styrket Anti Doping Danmarks indsats i kampen mod doping. Vi ved jo alle sammen og har hørt uhyggelige eksempler på, hvad doping kan medføre, og derfor er det også en af de vigtige og grundlæggende værdier i vores idrætsverden, som vi på den her måde også er med til at sikre ved fortsat at bekæmpe doping mest muligt.

Ud over det er det også sådan, at lovforslaget er med til at styrke Sport Event Denmark. Man får altså nu mulighed for at fortsætte det gode arbejde, som man allerede har i gang, med at tiltrække, organisere og udvikle store internationale sportsbegivenheder, som vi jo forhåbentlig fortsætter med at kunne trække rigtig mange tilskuere til, og vi håber, at det kan være med til at påvirke udviklingen, når det gælder både vækst og arbejdspladser inden for de her områder. Det er nogle af de ting, jeg som Venstrepolitiker synes det er dejligt at vi i fællesskab fik sat en streg under. Vi var enige om, at det var vigtigt at styrke det område.

Så har der selvfølgelig også været bekymringer om de nedskæringer, som vi har været nødt til at finde i forbindelse med den her stemmeaftale. Der vil jeg da sige, at det jo er hestevæddeløbssporten, det er hestesporten, som vi i fællesskab har besluttet at der skal skæres ned på. Men jeg vil også understrege, at vi heldigvis i den aftale fik lavet en fin trappemodel, som gør, at det ikke allerede er fra

januar, vi fjerner 30 mio. kr., men at nedskæringen sker trinvis, og at det dermed fra januar er 15 mio. kr., der skal skæres ned med i hestevæddeløbssporten.

Ud over det synes jeg også, at der er en ting, som jeg er rigtig, rigtig glad ved vi fik med stemmeaftalen. Det er aftalen om, at hestesporten nu får mulighed for at slippe fri, som vi egentlig siger i daglig tale – et ønske, som hestesporten jo har haft igennem flere år. Det var vi med til at kæmpe for at få igennem, og det blev en del af den fælles stemmeaftale, at der simpelt hen nu er indskrevet en tekst om, at man skal arbejde på en løsning, hvor man kan få etableret et eventuelt fælles nordisk spilleselskab. I hvert fald er det noget af det, som jeg ved har stået allerøverst på ønskelisten hos hestesporten, og derfor glæder det mig rigtig meget, at det nu er skrevet ind i stemmeaftalen.

Der har selvfølgelig også været bekymringer – også i Venstres rækker, og det er der stadig væk – om selve lovforslaget her. Derfor vil jeg også her fra talerstolen i dag sige, at noget af det, jeg gerne vil kæmpe for under selve udvalgsbehandlingen, er, at det bliver synligt i betænkningsafgivelsen og tydeliggøres, at den egenkapital, som Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond ligger inde med, som er omkring 42 mio. kr. i dag, også kan tages i brug, hvis det findes nødvendigt. Altså, det er i dag sådan, at Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond, som jo er dem, der fordeler midlerne imellem travbanerne, har omkring 42 mio. kr. egenkapital. Der vil jeg gerne gøre det, at jeg lægger pres på, for at man eventuelt kunne tage nogle af de midler i brug, eventuelt under den her proces, hvor man er i gang med at finde ud af, om det kan lykkes at slippe hestesporten fri.

Så ja, der er bekymringer fortsat, og det kan vi såmænd også høre der er ude på Slotspladsen i dag, og det er selvfølgelig noget, vi skal tage alvorligt, og det synes jeg også vi gør. Bl.a. har jeg sammen med udvalgets formand også lavet en aftale om, at vi naturligvis under udvalgsbehandlingen holder forskellige møder, hvor vi kan få stillet forskellige spørgsmål til de forskellige berørte parter. Så der er bekymring, men som jeg også indledningsvis sagde, er lovforslag nr. L 23 jo en udmøntning af den stemmeaftale, som vi i Venstre er med i, og som vi var med til at udarbejde, og hvor jeg faktisk også synes at vi fik lavet en rigtig god stemmeaftale. Som sagt støtter vi naturligvis af den grund også op om det her lovforslag.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Vi lavede en aftale den 6. maj i år, og jeg udtrykte i en pressemeddelelse sammen med andre idrætsordførere:

»Socialdemokraterne har kun grund til at være glade for den nye aftale. Aftalen er så politisk bred som mulig, og det sikrer den langsigtethed, som idrætten og organisationerne omkring idrætten fortjener. Organisationerne har utrolig godt greb om, hvad der rører sig idrætsmæssigt overalt i landet – det arbejde ønsker jeg dem fortsat held og lykke med. Samtidig løfter vi de nødvendige områder som analysearbejdet har tydeliggjort, og der bliver politisk mulighed for at støtte nødvendige hastetiltag indenfor idrætten.«

Alle partier i Folketinget er med i en ny idrætspolitisk aftale. Det er rigtig dejligt; det er konstruktivt, og det er en anerkendelse til de mange, der arbejder enten som ansatte, som frivillige eller bare som deltagere i idrætten i alle hjørner af Danmark.

Nu har vi så her et lovforslag, som skal implementere den aftale, vi har indgået. Der skal laves nogle ændringer med hensyn til, hvem der får penge fra udlodningsmidlerne til idrætten. Der skal ske nogle ændringer i forhold til bestyrelserne til visse udvalgte offentlige og

9

selvejende institutioner på idrætsområdet, og der skal ske ændringer i forhold til Anti Doping Danmarks virksomhed og dets område. Jeg vil gerne nævne nogle enkelte punkter, som er meget væsentlige for idrætten og sporten i Danmark.

Der er bekæmpelse af doping. Vi har her i salen mange, mange gange igennem de sidste år drøftet problemstillingen omkring doping i både motionsidrætten, sporten og eliteidrætten i Danmark. Vi giver flere muskler til arbejdet mod doping.

Vi præciserer også væsentligheden af, at vi her i Danmark, på trods af at vi er et lille land, kan rumme store idrætsbegivenheder, at vi bliver det vindue, og at vi skaber den motivation for øget deltagelse i Danmark, ved at man kan se, at der bliver afholdt spændende arrangementer her i Danmark. Det er fremmende for både idrætten og sporten, og det er også fremmende for det vindue at vise Danmark frem

Vi har fokuseret på foreningsidrætten. Foreningsidrætten er det, der kitter det hele sammen ude i klubber og foreninger. De er rigtig dygtige til at få rigtig mange til at deltage, og det synes jeg også at vi med al tydelighed med den her idrætspolitiske aftale præciserer. Det gælder også eliteidrætten, som har Team Danmark, der står i spidsen for dem, vi sender ud på verdensarenaerne til de helt store konkurrencer. Det er et spørgsmål om at have så dygtige og så gode atleter som overhovedet muligt.

Vi har grebet den mulighed for nu at lave en professionalisering af de bestyrelser, som de selvejende institutioner har, sådan at vi både i Anti Doping Danmark, Sport Event Denmark, Lokale og Anlægsfonden, Idan – Idrættens Analyseinstitut – og Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond laver ændringer.

Jeg er rigtig glad for som socialdemokrat, at vi også fundet midler til, at der er en omstillingspulje, så man fra idrætspolitisk side her på Christiansborg kan tage nye udfordringer op, som måtte vise sig; at vi har nogle penge i kassen, så vi kan handle hurtigt. Det er rigtig, rigtig godt. Og jeg er glad for, at vi også i aftalen er blevet enige om, at vi senest hvert andet år skal holde en idrætspolitisk høring, et temamøde, hvor vi diskuterer idrætspolitik i Danmark med alle, der er interesseret i det. Det har vi manglet.

Så er der økonomien. Min kollega fra Venstre, fru Anni Matthiesen, har sagt, hvor pengene kommer fra. Der sker en reduktion af tilskuddet til Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond over de næste 4 år. Men vi har også fra politisk side sagt, at vi ønsker hestesporten i Danmark alt det bedste. Vi har også sagt, at vi politisk vil være utrolig opmærksomme på, hvad der foregår, og det har været baggrunden for, at der er nedsat et udvalg med medlemmer fra Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond og Danske Spil, som meget hurtigt skal kigge på nye finansieringsmuligheder i forhold til hestesporten. Og vi har sagt, at hvis det viser sig, at der ikke kommer nye bæredygtige finansieringsmuligheder, vil vi igen tage en politisk debat om situationen.

Jeg har taget initiativ til, at vi allerede næste onsdag i Kulturud-valget – det har jeg gjort som formand for Kulturudvalget – afholder et temamøde med alle interessenter inden for hestesporten, og at vi der er med til at skabe en dialog og forhåbentlig en forståelse for mulighederne, men at vi også får sat ord på de udfordringer, der udtrykkes, på grund af den reduktion, der sker af tilskuddet. Det er vi fra socialdemokratisk side meget opmærksomme på, og vi ønsker, at hestesporten kan nå de samme højder, som hestesporten har rent spilmæssigt i Norge og Sverige.

Det er en rigtig god aftale, og hvor er jeg glad for, at alle otte partier står bag den. Dermed får vi givet den langsigtethed, som sporten og idrætten i Danmark fortjener.

Kl. 11:00

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Karin Nødgaard som Dansk Folkepartis ordfører.

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Tak. At leve et aktivt liv, hvor motion og idræt er en del af det, er der ikke tvivl om er med til at bidrage til et sundt liv. Sådan har det altid været, som udgangspunkt i hvert fald. Desværre er der også på det her område i de seneste årtier opstået problemstillinger, som man ikke førhen havde forestillet sig kunne kaste skygger over idrættens ellers så mange positive sider. Her tænker jeg meget på det, som jeg i tidligere debatter har kaldt for dopingspøgelset. Endvidere er der også problemet vedrørende matchfixing, som i den seneste tid har sneget sig ind i mediernes idrætsdækning som en måske endnu større trussel mod idrætten. Det problem skal vi have i erindring, da jeg umiddelbart tror, at det kan komme til også i fremtiden at lægge beslag på nogle af de midler, som vi bruger på idrætten.

At idrætten trods disse uvæsener skal støttes mere eller mindre, hersker der ikke tvivl om, og det er der bred politisk interesse for. Og for idrættens og foreningslivets bedste finder jeg det også vigtigt, at der er mange partier – og helst alle, som vi ser i det her tilfælde med stemmeaftalen om idrættens fremtidige økonomi – der deltager. Der sendes et budskab om, hvad der er det økonomiske scenarie i årene frem i forhold til udlodningsmidlerne til idrætsmæssige formål. Det kan være svært for nogle modtagere af disse, når der sker reduktioner, og der kan være andre, der er utilfredse med, at der fokuseres på at afsætte midler til områder, som måske ikke har så meget med den mere fysiske idrætsudfoldelse at gøre.

Så vil jeg gerne knytte nogle kommentarer til flere af områderne og modtagerne af midlerne og til de reaktioner, der har været, siden vi indgik aftalen i forsommeren.

Når det er blevet besluttet at styrke dopingbekæmpelsen, hænger det sammen med, at det er et område, som vi må sikre ikke eskalerer yderligere og ender med at blive et slaraffenland for nogle idrætsudøvere og nogle bagmænd, som for ussel mammon vil ødelægge det positive, der er ved at dyrke idræt, såvel på motions- som på eliteniveau. Danmark er et land, hvor der allerede er en stor ekspertise på området, men der er behov for at styrke det, og det bakker Dansk Folkeparti op.

At samles om idræt har en masse afledte og positive sidegevinster, som kan være svære at sætte pris på, men når man ser på, hvad det igennem de senere år er lykkedes for Sport Event Denmark at tiltrække og organisere af større internationale idrætsbegivenheder, er der grund til at sikre det videre arbejde, og det gør vi med dette lovforslag med en permanent bevilling. Det er ikke kun til glæde for elten, men også for befolkningen som helhed. Jeg har selv overværet flere af de her begivenheder og kan se, at de virkelig tiltrækker den brede befolkning, og at der efterfølgende faktisk også er nogle, måske især børn og unge, som vælger at dyrke en given idrætsgren.

Team Danmark bliver også modtager af midler, som skal være med til at sikre en fortsat indsats for at styrke talentudviklingen i Danmark.

At Dansk Skoleidræt får tilført ressourcer, er for Dansk Folkeparti meget vigtigt. Det er godt nok et mindre beløb, men jeg mener, det er et beløb, der faktisk vil være med til at gøre en forskel, især nu, hvor folkeskolereformen skal implementeres, og hvor mere motion er på dagsordenen i folkeskolen.

Dansk Folkeparti er også optaget af, at der i stemmeaftalen blev enighed om at oprette en pulje til andre idrætsformål – en pulje, som kan være med til at støtte bl.a. idrætsområder, som ellers har haft svært ved at finde fodfæste. Der har, siden lovforslaget blev sendt i høring, været en del henvendelser til os politikere fra grupper, der på den ene eller anden måde er engageret i hestesporten og hestebranchen. Jeg har afholdt møder, og det har på mange måder været ret konstruktivt at indgå i dialog med interessenter, også i udvalgsregi

Jeg vil gerne gøre det klart, at det i forhandlingerne har været meget vigtigt for Dansk Folkeparti at reducere de foreslåede besparelser på hestesporten så meget som overhovedet muligt. Det er mit håb, at der med den reduktion, der nu er lagt op til, og som starter med de 15 mio. kr. i 2015, vil være mulighed for, at hestesporten og Danske Spil kan etablere et samarbejde og efterfølgende få etableret et fællesnordisk spilleselskab. Jeg forstår faktisk også, at det er der mange interessenter der er interesseret i, og at de også tror på projektet, og det synes jeg er rigtig positivt.

Men åbenbart har det desværre taget lidt længere tid end forventet for parterne at få indledt den her dialog, og derfor har meldingen fra nogle været, at det kan blive vanskeligt at klare det økonomisk allerede til nytår. Derfor håber jeg selvfølgelig, at HFF vil se positivt på at bruge noget af egenkapitalen til at kompensere med. Men da der jo er tale om en selvejende institution, ligger beslutningen der, ligesom det også er i det regi, det besluttes, hvor og hvordan reduktionen skal implementeres. Som formanden for Kulturudvalget lige nævnte, er der jo allerede taget initiativ til flere møder, og dem glæder Dansk Folkeparti sig til at deltage i. Og så ser vi selvfølgelig også frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:05

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mie Bergmann som radikal ordfører.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Mie Bergmann (RV):

Den radikale ordfører er forhindret i dag, og derfor har jeg fået lov til at holde talen om lovforslaget her, der, som vi lige hørte det, drejer sig om dopingfri idræt og om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddeløb. Lovforslaget foreslår en omfordeling af udlodningsmidlerne til idræt, og der foreslås ændringer i sammensætningen af bestyrelser i udvalgte offentlige selvejende institutioner på idrætsområdet og en ændring af Anti Doping Danmarks virksomhed.

Som de andre ordførere har været inde på, er det her jo et område, som er ret afgørende, men det er især hestevæddeløbssporten, som der er kommet nogle kritiske bemærkninger i forhold til. Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond føler, at lovforslaget er en stor forandring, og de føler, at det er en stor forandring i negativ retning. Men hvis vi sådan kigger på, hvad man får af tilskud som DGI-barn og -ung, og hvad man får som medlem i hestevæddeløbsregi, så kan vi se, at der dér er en kæmpestor forskel.

Alt i alt handler det hele jo om en omprioritering af de statslige midler, som gives til gavn for idrætten, og Det Radikale Venstre kan støtte forslaget. Tak.

Kl. 11:07

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Hønge som SF's ordfører.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

 $SF\mbox{\rm 's}$ sædvanlige ordfører er forhindret i at deltage i dag.

Idræt er mere end fysisk aktivitet og det at bruge sin krop; idræt er også med til at skabe mangfoldige fællesskaber. Ved at være en del af en idrætsforening får børn og unge og voksne erfaring med, hvad det vil sige at være en del af et demokrati og et socialt fællesskab med plads til personlig udvikling og engagement i en fælles interesse. Idræts- og foreningsliv er vigtigt, fordi det lærer os at være en del af et fællesskab, hvor vi udvikler vores demokratiske værdier, og hvor vi lærer at tage beslutninger i fællesskab. Som en del af en forening styrkes både de personlige og de sociale værdier, der også

er brugbare i andre situationer – det kan være på arbejdsmarkedet, eller det kan være i privatlivet.

I SF er vi glade for den idrætspolitiske stemmeaftale, som vi i fællesskab vedtog i Folketinget her i foråret; den skaber netop bedre idrætspolitiske rammer. Bl.a. bliver Idrættens Analyseinstitut og dets arbejde for idrætslivet i Danmark sikret midler fra Kulturministeriet, og det er vi glade for.

Vi mener i SF også, at det at bekæmpe brugen af doping i idrætsog sportsmiljøerne er en vigtig kamp at tage. Doping er skadeligt for kroppen, men doping er også skadeligt for det koncept, vi forstår ved idræt og sport. Alt for mange gange har doping erstattet det menneskelige talent. Idræt handler om den menneskelige krop, og hvad den er i stand til at udøve. SF mener, at det for alt i verden er vigtigt at sikre et sundt idrætsmiljø, som doping ikke skal være en del af. Vi er glade for, at lovforslaget fører de gode ideer ud i livet, som ligger i forårets stemmeaftale om at styrke Anti Doping Danmarks arbejde for en sund og dopingfri idrætskultur.

Vi synes, det er positivt, at lovforslaget er med til at fremme breddeidrætten i landet, bl.a. ved at sikre bestyrelser i idrætsforeningerne, som er ressourcestærke, og som har de rette kompetencer til at styrke idrætsmiljøerne, til gavn for alle. Og vi mener, at fordelingen af ekstra midler til breddeidræt er fornuftig, da Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond indtil nu har modtaget uforholdsmæssig store beløb af de årlige udlodningsmidler i lovbestemte tilskud. Hvis væddeløbsbanerne skal have mere støtte, må det ske som lokal erhvervsstøtte og ikke som kulturstøtte.

Samlet set synes vi altså i SF, at det er en god idrætsaftale, og at det her er et fornuftigt lovforslag, og vi ser frem til i den kommende tid at være med til at udarbejde de idrætspolitiske sigtelinjer, som vi håber vil bane vej for flere tværgående idrætspolitiske initiativer inden for mange forskellige områder. Der er bl.a. brug for i langt højere grad at indtænke idrætten i det forebyggende sundhedsarbejde, i byplanlægningen, i det sociale arbejde og i erhvervspolitikken, ligesom det er vigtigt, at man fortsat sikrer både mangfoldighed og demokratisk deltagelse i idrætslivet.

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Lars Dohn som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Det er vist vikarernes dag i dag. Jeg skal læse Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhrs, tale op.

Det er jo et lovforslag, som udmønter vores fælles idrætsaftale fra maj i år. Det handler om fordelingen af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddeløb. Vi har jo lavet en aftale om fordelingen af ca. 1 mia. kr. inden for idrætten, og vi skal være klar over, at det er småpenge, som vi har ændret på i udlodningen. De største modtagere er DIF og DGI, som i fremtiden får mere end ½ mia. kr. Men vi har styrket indsatsen mod doping og fundet nye penge til Sport Event Denmark og Idrættens Analyseinstitut og flere penge til Team Danmark. Samtidig har vi fundet nogle penge til en omstillingspulje til idrætspolitiske sigtelinjer, som kan bruges i de fremtidige indsatser inden for idrætten.

Det er jo ikke så dårligt, når vi ikke har brugt flere penge på den samlede aftale. Pengene er kommet fra et lidt mindre tilskud til DIF og DGI, men samtidig får de jo også indirekte tilskud gennem tilskuddene fra Team Danmark og Sport Event Denmark. Dem, der desuden skal betale, er hestevæddeløbssporten, som indtil videre fået et stort tilskud, set i forhold til hvor mange der dyrker idrætten. Jeg mener, vi bør tage flere penge fra hestevæddeløbet, men det var et kompromis, som var godt nok for os.

Vi skal jo også se på, at Hestevæddeløbssportens Finansierings-Fond har en meget stor egenkapital, og sagen er, at hvis de vil føre alle deres baner videre, kan de bruge en lille del af egenkapitalen. Det virker, som om de ikke vil bruge deres egne penge til at føre alle banerne videre, så de vil lukke to baner. Jeg vil godt understrege, at det ikke skyldes vores aftale; det skyldes kun finansieringsfondens beslutninger. Oven i dette har vi besluttet, at hestevæddeløbene får mulighed for at opbygge deres eget spil, eventuelt sammen med andre hestespil i Norden, ikke mindst det svenske spil.

Det er en god idrætsaftale, som nu bliver gennemført med dette lovforslag. Først og fremmest vil jeg fremhæve, at antidoping ikke bare går ud på at straffe de enkelte udøvere, som bliver fristet af ledere, læger osv. I aftalen står der, at Anti Doping Danmark skal bruge flere ressourcer på at optrævle bagmændene i samarbejde med politiet. Jeg tror, det vil være bedre at bekæmpe de sundhedsskadelige dopingstoffer ved tage fat om problemets rod i stedet for kun at gå efter sportsudøverne.

Det er også godt, at vi har fået afsat midler til Sport Event Denmark, at vi har fået understreget, at det, ud over at handle om større idrætsarrangementer på eliteplan, også handler om bred idræt, så vi almindelige sportsudøvere kan være med på vores lidt lavere niveau.

Til sidst vil jeg dvæle ved de idrætspolitiske sigtelinjer. Der er for få penge til at udvikle idrætten i Danmark. For det første skal vi udbygge idrætten for dem, der er på samfundets kant. Det handler om de hjemløse, som er blevet organiseret i OMBOLD. De mangler penge, fordi de mister den støtte, de har kunnet få gennem Socialministeriet. Det betyder rigtig meget, når de hjemløse spiller bold; jeg var med til at spille bold med dem – og det er altså hr. Jørgen Arbo-Bæhr, der er tale om; jeg er ikke så idrætslig, så det gør noget – hvor de vandt 10-1.

Nogle andre, som skal støttes, at de krigsveteraner, som har fået psykiske skader. DIF vil godt organisere dem til at dyrke idræt. Vi ved, at det betyder meget for dem, at de kommer ud blandt andre idrætsudøvere – de bliver nogle gange mere raske af det.

Ikke mindst skal vi redde idrætten fra det omsiggribende problem, som hedder matchfixing. Det er et internationalt problem, hvor vi skal gå forrest inden for de internationale sportsorganisationer.

Jeg håber og tror på, at vi som partier bag idrætsaftalen snart bliver indkaldt til møde om at udmønte sigtelinjerne. Med disse ord støtter vi lovforslaget.

Kl. 11:15

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg skal måske understrege, at jeg ikke er suppleant for nogen, jeg er sådan set ordfører på området – bare for en god ordens skyld.

Nu er det jo sådan, at elementerne i det her lovforslag efterhånden er nævnt, så dem behøver jeg ikke at gentage. Det her område er jo et område, som er omgærdet med stor interesse. Det kan vi jo se, for nu i dag er hestesporten nærmest flyttet ind på Slotspladsen.

Der har før været omfordelinger, som har været omgærdet med stor interesse, og enhver ved, at det stort set er umuligt at ændre på fordelingsnøglen og så samtidig gøre alle glade. Sådan er det. Derfor er det også sådan, at det er yderst sjældent, at en regering eller for den sags skyld en kulturminister sådan helt af egen drift tager den problemstilling op, fordi det tit og ofte giver problemer. Her er forløberen jo den, at man i 2010 liberaliserede en del af spillet, og deri lå noteret, at det skulle evalueres i 2014, og det er så det, der sker nu.

Det er jo en vigtig lovgivning, som har tråde længere ud end mange lovgivninger har her fra denne sal. Hvis man kigger på listen over overskudsmodtagere, kan man se, at der er 800 foreninger og organisationer, der modtager midler herfra – alle mulige afskygninger af frivilligt arbejde, altså mennesker, der af sig selv involverer sig i at skabe værdier for sig selv og for andre, ledere og trænere osv. Der yder vi altså via denne lov en håndsrækning til det frivillige Danmark. Derfor er det utrolig vigtigt, hvordan man håndterer det og behandler det.

En ting er, at vi så justerer i dag, men jeg mener faktisk også, at det skal siges fra denne talerstol nu, at udviklingen i den finansieringskilde, der ligger til grund, er negativ i øjeblikket, og derfor går disse frivillige organisationer og foreninger, som vi er enige om at rose og berømme herfra, faktisk en svækket tid i møde. Så man kan næsten sige, at vi står og diskuterer hjørner her, mens indtægtskilden svækkes i øjeblikket.

Den seneste lovgivning betød jo, at de her beløbsmodtagere fik af de monopoliserede spil, og de liberaliserede spil var sådan en anden klasse, knap så fint, og så skulle de penge måske gå andre steder hen. Der er i øvrigt også en selskabsafgift fra Danske Spil, som går i statskassen. Udviklingen er negativ i øjeblikket, og der er ikke noget, der ser ud til at gøre, at det kan vendes. De, der har forstand på det, markerer jo, at bare muligheden for at lancere nye spil stort set er udtømt. Vi kender alle sammen udviklingen i de seneste mange år. Da lottospillet kom, da skrabespillet kom, fik det et ordentligt boost opad, og der er ikke rigtig noget på vej, der kan give det boost.

Derfor må vi bare se, at den kurve, der er negativ, vil fortsætte de næste år. Jeg mener sådan set, at regeringen bliver nødt til seriøst at se på, om den udvikling er holdbar i forhold til det frivillige Danmark. Nu er der jo fine finanslovsforhandlinger i øjeblikket, som nogle partier deltager i, og man kunne jo så passende interessere sig for det – dem, der nu gør det, dem, der er inviteret inden for i den sammenhæng, for der kunne man sådan set bare lette på selskabsskatten i forhold til Danske Spil og dermed lade flere penge gå til overskudsmodtagere for at rette op på den nedadgående kurve, som jeg ser er et større problem end det, der måske er kommet ud af det her lovforslag i dag.

Jeg mener faktisk, at vi anstændigvis fremadrettet bør diskutere den her udvikling og den betænkelighed, der ligger i, om vi kan tillade os at sidde med hænderne i skødet, samtidig med at hele det frivillige område går en tid i møde, der svækker deres mulighed. Hvis det svækker engagementet i det frivillige Danmark, bliver det dyrt for samfundet andre steder, og derfor er der sådan set grund til at pege på det her, og jeg håber meget, at det er muligt, at kulturministeren og regeringen vil interessere sig for det område, for den her negative udvikling i kølvandet på det her. Det kan vi ikke løse med den her lovgivning.

Så er det, at den omfordeling her, som styrker en række områder, dopingbekæmpelse og store idrætsbegivenheder osv., er blevet nævnt, og det er fint, og det problem, der så er kommet op til overfladen, er, at pengene skulle tages et sted fra, og det er så Hestesportens Finansieringsfond, der bliver reduceret.

Kigger man på historieudviklingen for hele området spil på heste i Danmark, ser man, at det jo er et område, der har undergået store forandringer gennem tiden, hvor man har haft sit eget spil, og så er der kommet konkurrerende spil, og så har man ændret på afgifter osv. – vi kan tage en hel liste for at se, hvornår der er sket ændringer – og til sidst blev det en del af Danske Spil, fordi det faktisk var en meget svær tid. Vi kan se i andre lande, at der er større interesse for spil på heste end den tradition, der er i Danmark.

Derfor er det rigtigt, og derfor er der også skrevet et kommissorium om, at man skal se på, hvordan man kan etablere et samarbejde og dermed få etableret et spil på heste, der så fremadrettet kan finansiere det. Vi mener, at det er rigtigt, at de sådan set er taget ud af fordelingsnøglen og så skal finde deres egne ben. Vi appellerer til, at Danske Spil medvirker til, at man finder en god løsning for hestesporten. Det er ikke her, den skal findes, og derfor bakker vi fuldt og helt op om dette lovforslag med de justeringer, der er her. Tak.

Kl. 11:21

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Orla Hav som privatist.

Kl. 11:21

(Privatist)

Orla Hav (S):

Tak for det. Når jeg bruger den her usædvanlige fremgangsmåde, skyldes det næsten 50 års, skal vi sige, tilknytning til eller interesse for hestevæddeløbssporten. Denne sag handler billedligt talt om, at en gruppe mennesker er blevet enige om at nyde et godt måltid med gode ingredienser på tallerkenen. Problemet består imidlertid i, at de lægger regningen til en tredje person, der end ikke blev inviteret med til måltidet, og som oven i købet risikerer ikke at få mulighederne for at kunne tjene penge til at betale regningen med.

Der er mange myter om hestevæddeløbssporten. En ultrakort beskrivelse er måske på sin plads. Hestevæddeløbssporten består groft sagt af to grupper, der deler fascinationen af, hvad samspillet mellem heste og mennesker kan udvikle sig til i sportslig sammenhæng. Den ene gruppe er dem, der arbejder aktivt med hestene i forbindelse med avl, pasning, træning og løb hver eneste dag året rundt. Det er ikke velhavere, men typisk familier, der deler interessen for heste og i et ofte stramt budget prioriterer at have denne hobby. Deres drøm handler om at frembringe en Tarok.

Den anden gruppe er dem, der er aktive tilskuere. De følger sporten, nyhederne om den, hestenes præstationer i samspil med kusk eller rytter. Den viden anvendes til at tage del i det totalisatorspil, der gennem tiderne har dannet grundlaget for en væsentlig del af økonomien i sporten. Deres drøm handler om den store gevinst.

For nogle år siden hjalp – i anførselstegn – regeringen og Folketinget dette totalisatorspil ind i Danske Spil. Baggrunden var et ønske om at bruge den nye teknologi og ændrede kommunikationsformer til at udbrede spillet med it og tv. Politisk var der et ønske om at medvirke til, at spillet ikke tog overhånd, og at det kom ind i en ramme, der kunne sikre, at det bidrog dels til hestevæddeløbssporten, dels til almene formål som den gamle tipstjenestes formål. Siden har teknologien udviklet sig enormt hastigt. Danske Spils engagement, vilje eller måske evne til at udvikle spillet på heste har bremset udviklingen af hestevæddeløbssporten på det skammeligste.

Danske Spil har 4.000 indskudsboder landet over. Alene i 200 af disse er der mulighed for at spille på heste. Konsekvensen heraf har været, at dansk hestevæddeløbspil er havnet i serie 6 med en årlig omsætning på godt 500 mio. kr., mens man i Norge omsætter for 3,5 mia. kr. og i Sverige for 11 mia. kr. Oven i dette er der indført et sprog, der indikerer, at sporten er på støtten. Dette er ikke et retvisende billede, da sportens natur altid har været at udvikle sig, så den selv kunne skabe sit økonomiske fundament, hvor staten oven i købet igennem mange år har fået et provenu gennem afgifterne på spil.

I tilgift til ægteskabet med Danske Spil konstruerede politikerne også Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond, der har vist sig at være ude af stand til at indgå i et samspil med Danske Spil for at fremme udviklingsgrundlaget for hestevæddeløbssporten. Den bestyrelse, ministeren har udnævnt, har sit fokus på drift af baner, hvor sporten udfolder sig. Ny traktorer og andet udstyr har været højt prioriteret, mens udviklingsopgaven har været ikkeeksisterende eller modarbejdet.

Midt i en rivende teknologisk udvikling og nu beskæring af midler til sporten må vi stille det spørgsmål til den gruppe, der i dag præsenterer et fait accompli i form af en regning til hestevæddeløbssporten: Er man indstillet på at give sporten nye værktøjer til at kun-

ne skabe indtægtsgrundlag for fortsat udvikling, eller ønsker man passivt at se til, at denne del af vores kultur forsvinder til skade for de mange menneskers fritidsmuligheder, sociale engagement og beskæftigelse rundtom i hele Danmark? Vil man hjælpe sporten ud af Danske Spils kvælertag og skabe en platform for at udvikle sporten og dens økonomiske grundlag?

Et fremtidsscenarie for dette rummer muligheden for at udvikle det skandinaviske samarbejde, der allerede eksisterer på det sportslige område, til også at omfatte et fælles spil. Det forudsætter, at man ikke efterlader sporten uden økonomiske midler til at forfølge dette scenarie, og at man skaber en dynamik i den rolle, som HFF hidtil har haft. Er ministeren og flertallet her i dag indstillet på at medvirke aktivt hertil, eller vil man lade hestevæddeløbssporten lide en forsmædelig og stille død uden respekt for de mange mennesker, der er en del af denne kultur, der sikkert har flere aktive, end der er tilhængere af f.eks. balletten? Begge er små elementer i et rigt kulturliv, og det bør vi sikre plads til gennem kloge beslutninger.

Kl. 11:26

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 11:26

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Det var da et interessant privatistindlæg at høre fra en socialdemokratisk kollega, for det er jo ingen hemmelighed – det har man kunnet se i pressen igennem rigtig lang tid – at Venstre har været det parti i Folketinget, som har presset på igennem flere år, for at hestesporten kunne blive stillet frit og blive liberaliseret, så vi kunne få gang i forskellige former for spil, enten en nordisk model med spil eller en anden form for spil, og så man kunne få genereret et stort antal millionindtægter. Det er dejligt, at der nu også ligefrem er socialdemokratiske medlemmer, som bakker op om det her. Og jeg går ud fra – det er så spørgsmålet – at man internt i Socialdemokratiet vil bakke op om, at den her tidshorisont – den tid, det jo tager – bliver forkortet voldsomt. For hvis det stod til Venstre, ville vi jo gerne have det her spil i gang i morgen, hvis det var muligt, og i hvert fald gerne så hurtigt som muligt.

Så når hr. Orla Hav nu står og taler som den helt store forsvarer for hestesportens fremtid, går jeg ud fra, at hr. Orla Hav også vil sørge for at sikre, at tempoet kommer i op gear.

Kl. 11:27

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:27

Orla Hav (S):

Jamen næst efter at pudse glorien kan jeg da godt svare på hr. Michael Aastrup Jensens spørgsmål. Jeg ved såmænd ikke, om det er Venstre, der i sådan særlig grad har varetaget de her interesser, for Venstre havde jo muligheden for at gøre noget ved det på et andet tidspunkt. Men det er fint nok, at Venstre nu er interesseret, og jeg ved, at der er gode folk i Venstre, der engagerer sig i det – det er rigtig, rigtig godt.

Jeg kan bare sige, at det var det sidste spørgsmål, jeg stillede på vores gruppemøde, og jeg har i det hele taget forsøgt at holde mig inden for rammerne af det sådan almindelige parlamentariske arbejde og forsøgt at øve indflydelse, hvor jeg har kunnet få den. Jeg har bare oplevet, at det her er blevet forelagt som et fait accompli, hvor vi alene kan tage stilling til den samlede pakke, og det er altså afgørende nødvendigt at få nogle til at lytte til, at der skal gives nogle værktøjer, der gør, at hestesporten får en chance for at klare fremtiden, for ellers dør den.

Kl. 11:28

Formanden:

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 11:28

Michael Aastrup Jensen (V):

Man må indrømme, at det giver et interessant billede af, hvordan andre partier arbejder med aftaler. Jeg vil så til orientering meddele, at sådan er det heldigvis ikke foregået i Venstre. Der har vi diskuteret det igennem lang tid, inklusive i hele forhandlingsopløbet. Men det var interessant at høre.

Det, jeg bare vil sige uden at pudse glorien eller andet – nu er det jo ikke mig, der i dag har taget privatistrollen på talerstolen – er, at jeg vil holde fast i det, som jeg ikke rigtig fik svar på, nemlig om privatisten så vil tage førertrøjen i Socialdemokratiet, i forhold til at vi får en hurtigere liberalisering af spillet for travsporten.

Kl. 11:29

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:29

Orla Hav (S):

Førertrøjen er ikke noget, man tager, det er noget, man erhverver sig gennem fortjeneste, og det er ikke sikkert, at jeg får fortjeneste for den opførsel, jeg har i dag.

Så skal jeg bare sige til hr. Michael Aastrup Jensens sådan lidt nedladende bemærkning om tidsplanen, at jeg har diskuteret det her emne igennem ganske lang tid, fra det dukkede op, men jeg har holdt det indendøre. Det tror jeg også at hr. Michael Aastrup Jensen vil vide er klogt at gøre i det parlamentariske arbejde. Men jeg er bare nødt til at sige, at da det her blev forelagt, som det er nu, nemlig som et fait accompli, hvor der ikke kan flyttes et komma, er jeg nødt til at spørge, om der dog ikke kan kigges på de kommaer.

Kl. 11:30

Formanden:

Tak til hr. Orla Hav. Så er det kulturministeren, idet der ikke er nogen konservativ ordfører til stede.

Kl. 11:30

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Tak. Jeg vil gerne takke for bemærkningerne, som er kommet fra ordførerne her under førstebehandlingen. Der er som sagt tale om et lovforslag, hvis formål er at gennemføre det, vi kalder en politisk stemmeaftale om idræt, som Folketingets partier indgik i maj måned i år.

Jeg er rigtig glad for, at alle partierne står bag aftalen. Det er positivt for idrættens fremtid, at vi med aftalen er blevet enige om, hvordan de statslige midler til idræt skal prioriteres fremover. Jeg er på den baggrund meget overbevist om, at aftalen er til gavn for idrætten samlet set i Danmark. Lovforslaget gennemfører nogle tekniske ændringer af lovgivningen, som er nødvendige på baggrund af aftalen. Jeg kan hurtigt resumere dem: Der kommer en omfordeling af det, vi kalder udlodningsmidlerne, altså overskud, som vi får til kulturelle, idrætsmæssige formål fra spilomsætningen. Det er ændringer i sammensætningen af bestyrelser i udvalgte offentlige selvejende institutioner på idrætsområdet, og det er ændring af Anti Doping Danmarks virksomhed.

Jeg vil gerne knytte et par bemærkninger til det, vi kalder omfordelingen af udlodningsmidler til idræt. I aftalekredsen blev vi enige om, at Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond skal beskæres med 15 mio. kr. stigende til 30 mio. kr. hen over 4 år, og det er ud af en samlet tilskudsbevilling i størrelsesordenen 97 mio. kr. Vi blev

også enige om, at hestevæddeløbssporten skulle opfordres til at undersøge alternative finansieringsmuligheder bl.a. via udvikling af nye spilformer. På den baggrund har Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond og Danske Spil igangsat en undersøgelse af mulige modeller for at finde en løsning på den opgave at finansiere hestevæddeløbssporten via spilomsætning. Hvis disse undersøgelser sandsynliggør bæredygtige modeller for alternativ finansiering af hestevæddeløbssporten, har parterne bag aftalen tilkendegivet at ville se positivt på muligheden for, at der sker en selvstændiggørelse af hestevæddeløbssporten eller sagt med dens egne ord: Den bliver sat fri.

Hvis undersøgelserne derimod viser, at der ikke er bæredygtige alternativer, så vil aftalekredsen drøfte det fremtidige tilskud til hestevæddeløbssporten. Og det er altså fra 2018 og fremefter. Så vi har med andre ord valgt en fornuftig nedtrapningsordning, som burde gøre det muligt for hestevæddeløbssporten at tilpasse sig en ny økonomisk virkelighed. Der har i forbindelse med høringen også i perioden fra fremsættelsen af lovforslaget til i dag været en hel masse debat om beskæringen af hestevæddeløbssporten. Jeg vil gerne kvittere for alle de opklarende spørgsmål og bemærkninger, jeg har modtaget i den senere periode på mail og på anden vis. Jeg skal nok love at få svaret på dem alle sammen.

Endelig vil jeg gerne minde om, at den politiske stemmeaftale om idræt netop handler om en omprioritering af de statslige midler, som gives til idrætten i dag. Og så vil jeg lige kommentere den problematisering, som hr. Leif Mikkelsen kom med om udsigterne for udlodningsmidlernes vækst eller ikke vækst. Det er jo fuldstændig korrekt, at vi nu er i en periode, hvor overskuddet bliver mindre. Der blev med aftalen for 2010 truffet en beslutning om, at man skulle evaluere, hvordan situationen så ud 4 år efter aftalens indgåelse. Det blev så skubbet et år, så det skulle starte i 2015. Finansministeren fremrykker den evaluering nu, så den bliver sat i gang her i år, og vi får den så i løbet af foråret, går jeg ud fra. Det er jo også, fordi vi er nødt til på baggrund af den aftale og den måde, som aftalen er udformet på, at vurdere hensigtsmæssigheden af den udvikling, der nu sker, og hvordan vi håndterer den. Og der skal ske nogle ændringer, det er jeg faktisk meget overbevist om.

Så skal jeg lige svare hr. Lars Dohn, at partierne bag stemmeaftalen bliver indkaldt meget hurtigt for at drøfte de idrætspolitiske sigtelinjer. Det er en proces, der bliver sat i gang nu, og som også skal involvere idrætsorganisationerne. På et tidspunkt skal de høres og inddrages i det, men vi starter debatten imellem aftalepartierne. Så jeg ser frem til en videre behandling af lovforslaget og håber på, at det fortsat sker på en konstruktiv måde, og jeg vil gerne kvittere over for aftaleparterne for det konstruktive samarbejde, vi har haft, der har ført frem til den første nedfældede idrætspolitiske stemmeaftale, som jo handler om, hvordan vi fordeler midlerne, og med hvilken hensigt vi gør det. Så tak for det.

Kl. 11:35

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger, ser jeg nu, først fra fru Anni Matthiesen.

Kl. 11:35

Anni Matthiesen (V):

Tak. Jeg synes egentlig, det er oplagt her i salen i dag, hvor vi debatterer og behandler L 23, at jeg også lige stiller kulturministeren spørgsmålet, om ministeren kan bekræfte, at den tekst, som vi jo fik skrevet ind i stemmeaftalen, i forhold til at sikre hestesportens mulighed for også at slippe fri, som vi siger, er videregivet til skatteministeren. Man hører noget på gangene, men det kunne være rart nok at få bekræftet her i salen i dag, at den officielt er givet videre til skatteministeren, så han også er klar over, at det er noget af det, som der skal tages højde for i de forhandlinger, der skal foregå hos skatteministeren.

Kl. 11:36 Kl. 11:39

Formanden:

Kulturministeren.

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:39

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Ja, skatteministeren er jo som bekendt en del af regeringen, så derfor er skatteministeren også involveret. Det var han også i forarbejdet, inden vi nåede til at træffe den endelige beslutning. Så skatteministeren *skal* involveres i det her. Det skal finansministeren også.

Kl. 11:36

Kl. 11:36

Formanden:

Ikke mere? Fru Anni Matthiesen igen.

Kl. 11:36

Anni Matthiesen (V):

Tak. Det er komplekst på den måde, at der jo er mange forskellige ministerier, der er involveret i noget af det samme her.

En anden ting, som jeg gjorde opmærksom på i min ordførertale, var, at der kunne lægges lidt pres på for at få understreget, at den egenkapital, som Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond råder over, også kan tages i brug i forskellige sammenhænge for at understøtte hestesporten. Og der vil jeg godt høre ministeren, om hun ikke er enig i, at der ikke skulle være problemer i det, og at hvis fondens bestyrelse mener det, kan man også tage penge ud af egenkapitalen, eventuelt til at lukke et hul for at give mere tid til de her forhandlinger og undersøgelser, som er sat i gang.

Kl. 11:37

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:37

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Det er fuldstændig korrekt. Altså, Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond er jo en selvejende institution, og den har en egenkapital, som er meget stor, hvis man ser på, hvad behovet for egenkapital er i den type og den størrelse virksomhed. Der er det ikke nødvendigt, at man har mere end 1, 2 eller 3 mio. kr.. Man skal kunne dække de udgifter, man står med, lønudgifter og den type udgifter, og eventuel gæld. Så derfor råder fondens bestyrelse jo over egenkapitalen inden for det formål, som den skal tilgodese ifølge fondens vedtægter. Det eneste, Kulturministeriet gør, er altså at sikre, at den egenkapital, der er, er tilpas stor. Og der kan jeg sige, at den er meget større, end det er nødvendigt. Det er fondens bestyrelse, der afgør, hvordan den bruger midlerne, og det kan vi andre ikke blande os i – og skal ikke blande os i.

Kl. 11:38

Formanden:

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 11:38

Orla Hav (S):

Jeg har et spørgsmål til ministeren med baggrund i den situation, som hestevæddeløbssporten befinder sig i, med hensyn til at når man så beskærer midlerne, er det helt afgørende, at den nødvendige dynamik til at skabe nyt indtægtsgrundlag kommer til stede. Er ministeren indstillet på aktivt at medvirke sammen med de aktører, som jo i nogen grad er statsligt styrede, uagtet at det er en selvejende fond, for det er jeg helt med på? Men det er dog ministeren, der har udpeget repræsentanterne i Hestesportens Finansieringsfond. Er ministeren indstillet på at spille en aktiv rolle for at få skabt den udvikling, der er helt nødvendig for at betale regningen?

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Ja, det er både ministeriet og jeg interesseret i, og jeg har haft møde med begge parter, ikke lige her for nylig, men i løbet af sommeren, omkring det med, hvordan vi sætter det i gang, og der sidder altså også mennesker i Danske Spils bestyrelse, som er interesseret i, at der findes løsninger hurtigt, fordi de også selv er en del af hele det her scenarie, som vi snakker om. Så jeg har svært ved at se, hvor der er et problem lige nu, men jeg vil meget gerne bidrage til at facilitere, at tingene kommer til at gå så hurtigt, som det er muligt, men også på en tilpas relevant og kvalificeret måde.

K1 11.30

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:39

Orla Hav (S):

Det vil jeg gerne kvittere for ved at sige pænt tak, fordi det tror jeg bliver rigtig nødvendigt. Det, jeg hører i periferien af hestevæddeløbssporten, er jo, at Danske Spil har en forestilling om, at de skal betales ud for at slippe hestevæddeløbsspillet, et hestevæddeløbspil, som de ikke har haft nogen som helst interesse i at være med til at udvikle. Situationen med Hestesportens Finansieringsfond har været, at man har været meget optaget af driftsopgaven og sørget for, at der er gode traktorer til at slæbe på banerne osv., men ikke har haft engagementet i at skabe udvikling. Det er i den situation, jeg beder ministeren om både at tage tidsfaktoren i betragtning, men bestemt jo også det, at hestevæddeløbssporten er nødlidende i øjeblikket. Så det er et spørgsmål om at tage, jeg ved ikke om det er håndtasken frem eller boksehandskerne på.

Kl. 11:40

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:40

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Jeg tager handskerne af og giver hånden til dem, der kommer og besøger mig, og inviterer dem, der er interesseret i temaet, sådan som hr. Orla Hav f.eks. giver udtryk for det nu, og som sidder inde med en viden eller nogle overvejelser, som jeg måske ikke har hørt om. De er meget velkomne til at bede om et møde hos mig. Det kan man nogle gange klare på et kvarter eller en halv time, så det er jo ikke noget, man sætter hele verden i bevægelse for, og alle er velkomne til at komme med deres bidrag. Så derfor forudser jeg jo også, at vi får en række møder og kontakter på forskellig vis i den kommende tid, og at jeg også følger med i, hvad der sker i Danske Spils regi.

Kl. 11:41

Formanden:

Så er der en sidste kort bemærkning fra hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 11:4

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det. I maj 2003 afleverede finansministeren dengang et notat, en redegørelse, til statsrevisionen, hvor han bl.a. skriver:

»For god ordens skyld skal det bemærkes, at det for bestyrelsen spillede en væsentlig rolle, at Dansk Tipstjeneste med overtagelsen af hestespillet samtidig kunne beskytte sin kerneforretning. Hvis hestesporten havde haft held med at få indført det såkaldte lynspil Har-

ry Boy i Danmark i et tæt samarbejde med svenske AGT, ville resultatet kunne ses i form af en betydeligt faldende indtjening på især det lukrative Lotto-spil. Der ville i en sådan situation blive tale om tabt indtjening i størrelsesordenen 3-cifret millionbeløb – hvert år.«

Jeg tror jo, det er sådan nogle udtalelser, som gør, at man inden for hestesporten bliver urolig, når det kombineres med, at næstformanden i Danske Spil, Søren Møller, i går gik ud og i en pressemeddelelse sagde, at travsporten skal beskæres meget mere. Så er det klart, at jeg tror, at man inden for hestesporten begynder at blive nervøse og spørger: Sig mig, kan vi regne med det her, eller hvad er det, der sker?

Så mit første spørgsmål, der skal gå til ministeren, er, om ministeren føler sig tryg ved, at Danske Spil skal hjælpe travsporten, når det er en af de udmeldinger, vi hører fra ledelsen.

Kl. 11:42

Formanden:

Kulturministeren.

Kl. 11:42

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Jeg kan da godt forstå, at man inden for travsporten og hestevæddeløbssporten bliver betænkelige, når man hører den slags meldinger. Det er jo også derfor, jeg vælger at tilkendegive her fra talerstolen i dag, at jeg følger med i, hvad der sker, og at jeg også følger med i, hvad der sker i Danske Spil, og jeg har en aftale om et møde med Danske Spil i den nærmeste fremtid. Og det er jo ikke kun mig, der gør det, det er jo også ministeriets embedsfolk, der arbejder med det her område. For vi har jo en initiativforpligtelse til, at det, der aftales her i salen mellem partierne, også bliver iværksat efter det, der var hensigten, og det vil vi bidrage til.

Kl. 11:43

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 11:43

Hans Christian Schmidt (V):

Minister, en af de ting, som man hører, hvis man kommer i de her kredse – og det er muligvis noget, ministeren også har hørt – er jo bl.a., at når HFF, Hestevæddeløbssportens FinansieringsFond, som ministeren jo selv udpeger flertallet af medlemmerne til, har den holdning, at de ikke vil gå ind og bruge af de penge, som nogle har betegnet som en rigelig egenkapital, hvis man i hvert fald skal se på, hvilke driftsudgifter de har, så er det, fordi de er bange for, at de vil blive mødt med det, som hr. Orla Hav sagde lige før, nemlig et krav om, at de skal aflevere nogle af de penge, når de engang skal skilles fra Danske Spil. Har jeg ret, når jeg forstod ministeren sådan – og nu prøver jeg på ikke at lægge ministeren noget i munden, som ikke er sagt, så ministeren skal korrigere det, hvis ikke jeg har forstået det rigtigt – at ministeren er af den opfattelse, når det gælder Folketinget? Og vil ministeren godt medvirke til at sende et signal om, at der i hvert fald er penge nok til, at man kunne bruge 15 mio. kr., for det er jo det, der er problemet. Problemet er jo, om vi kan skaffe de 15 mio. kr. til den 1. januar, så vi undgår at lukke baner, for så derefter at håbe på, at man kan komme sammen med dem, som man helst skal lave en finansieringsplatform sammen med. Men forstod jeg ministeren rigtigt, hvis det er det, jeg gengiver?

Kl. 11:44

Formanden:

Kulturministeren.

Kl. 11:44

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Jamen det er korrekt, at der ikke er nogen i Folketinget eller uden for Folketinget eller uden for finansieringsfonden, der kan bestemme over den egenkapital. Det kan kun den bestyrelse der sidder i fonden, men de skal gøre det under ansvar for det regelsæt, der er, nemlig at sikre, at der er en tilpas egenkapital for at varetage det, der er den forpligtelse, fonden har. Altså, jeg kan ikke sige det klarere, end jeg har gjort det her. Men jeg vil godt lige understrege, at det altså ikke er Folketingets opgave eller nogen, der står uden for bestyrelsens opgave; det må være dem, der er inden for hestevæddeløbssporten selv, der diskuterer, hvordan man bruger de midler, der er til rådighed, og det er fondens bestyrelse, der afgør, hvor mange penge de vil tage ud af den egenkapital.

Kl. 11:45

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så tak til kulturministeren. Og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Vi kan godt nå at tage hul på det næste punkt på dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.

Af kulturministeren (Marianne Jelved). (Fremsættelse 08.10.2014).

Kl. 11:46

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Michael Aastrup Jensen som Venstres ordfører.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Det lovforslag, vi behandler i dag, omhandler en modernisering af lovgrundlaget for de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Det er jo et, der har været lang tid undervejs, for det kommer faktisk som følge af en udredning af uddannelsesstrukturen og arbejdsdelingen mellem uddannelsesinstitutionerne på det såkaldte scenekunstneriske område, som blev iværksat som resultat af en politisk aftale for tiden 2011-2014, som man i VK- regeringen indgik med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Socialdemokraterne, De Radikale og SF. Man kan derfor roligt sige, at det er glædeligt, at bestræbelserne på at modernisere nu endelig munder ud i konkret lovgivning.

På baggrund af udredningen har kulturministeren foreslået, at der oprettes den her samlede uddannelsesinstitution, som vi mener også moderniserer og på sigt kan udbyde bachelor- og kandidatuddannelser. Det betragter vi faktisk som en god idé. Denne institution, Den Danske Scenekunstskole, vil samle flere af de bestående institutioner: Statens Scenekunstskole, skuespilleruddannelsen ved Aarhus

Teater, dramatikeruddannelsen ved Aarhus Teater, skuespilleruddannelsen ved Syddansk Musikkonservatorium, Det Danske Musicalakademi Fredericia og Odsherred Teaterskole. Alle disse institutioner vil altså blive udskilt fra deres hidtidige administration og lagt ind under den samlede ledelse med en fælles rektor.

Vi har selvfølgelig noteret os, at høringssvarene har været overvældende positive fra alle niveauer, og der er faktisk i store træk opbakning fra alle de eksisterende uddannelsesinstitutioner. Men blandt høringssvarene var dog også nogle kritiske røster, og de fortjener selvfølgelig at blive taget seriøst under behandlingen af nærværende lovforslag af os alle sammen. Bl.a. sætter teatrenes interesseorganisation og Dansk Skuespillerforbund spørgsmålstegn ved Kulturministeriets magt til at udpege en fælles rektor. Danske Dramatikere hilser overgangen til bachelor- og kandidatuddannelsen velkommen, men både de og Dansk Artist Forbund advarer mod et eventuelt skred i det kunstneriske og praktisorienterede grundlag til fordel for en akademisering og teoretisering.

Så den frygt, der er for at have en fælles rektor, er selvfølgelig noget, vi skal tage alvorligt, men det er samtidig heller ikke noget, der får os til at ryste på hænderne, for situationen er jo den, at hvis vi kigger på, hvordan og hvorledes det vil blive i praksis, så ser vi, at man vil gøre det ud fra et fagligt grundlag og ikke mindst med baggrund i praktisk og teoretisk viden, og samtidig må det gerne være en med international erfaring. Så vi er egentlig ikke så nervøse for, at man laver den her struktur.

Tværtimod ser vi faktisk at der potentiale til, at vi kan få skabt nogle bedre uddannelser – nogle bedre uddannelser, som også sikrer det nødvendige høje faglige niveau, som måske har manglet på nogle af uddannelserne. Og ikke mindst kan vi også fremtidssikre hele det her vigtige område. Så med de ord bakker vi op om lovforslaget og vil anbefale, at vi alle sammen går ind i det med oprejst pande og optimisme.

Kl. 11:49

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:49

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. Med lovforslaget her, L 24, bliver de danske scenekunstuddannelser omlagt til bachelor- og kandidatuddannelser. Vi styrker det internationale udsyn på de danske scenekunstuddannelser, og det er positivt. Det er afgørende for os, at vi ikke lukker os om os selv i kulturpolitikken. Omlægningen er en klar styrkelse af de tidligere 4-årige uddannelser, og strukturelt vil de lægge sig tættere op ad de andre kunstuddannelser i udlandet. Der er i høringssvarene en generel tilfredshed med lovforslaget, og der gives udtryk for, at det skaber bedre vilkår for de videregående kunstneriske uddannelser.

Hensigten med strukturændringerne her – og det er vigtigt at sige – er ikke at ensrette de enkelte scenekunstuddannelser i Danmark. Tværtimod. Det er også vigtigt for Socialdemokraterne, at uddannelserne arbejder for at udvikle forskellige kunstneriske tilgange og profiler, så diversiteten sikres. Vi indfrier nemlig hermed ambitionen i regeringsgrundlaget om at sikre øget internationalisering og bedre samspil med det resterende uddannelseslandskab for de kunstneriske uddannelser. Vi samler forskellige uddannelsesretninger og -institutioner under den samme lovgivning nu for at have bedst muligt blik for uddannelsernes udvikling. Vi tager dansk scenekunst alvorligt ved at prioritere indsatsen samlet, og samtidig tydeliggør vi uddannelsesinstitutionernes rolle. Vi reviderer institutionernes formålsparagraffer, så det står klarere, hvilken rolle de skal udfylde.

Så lad mig afslutte med at sige, at kunsten spiller en vigtig rolle i vores samfund. I en tid, hvor meget bliver gjort op i kroner og øre, er det vigtigt også at kunne sanse og erfare andre ting i tilværelsen, og det hjælper kunsten til. Kunst og kultur er velfærd. Det er vigtigt, at alle har adgang til kunstoplevelser af høj kvalitet i det danske samfund, og derfor er det vigtigt, at vi prioriterer scenekunsten, som vi gør med lovforslag L 24.

Socialdemokraterne står naturligvis bag. Tak.

Kl. 11:51

Formanden:

Tak til ordføreren. Så når vi også hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Akademiseringen af vore uddannelser fortsætter, selv om regeringen siger, at den vil noget andet. Nu er turen så kommet til scenekunstuddannelserne. Man vil nedtone det håndværksmæssige yderligere, centralisere uddannelserne, harmonisere dem og gøre dem til en bachelor- og kandidatuddannelse og derved universitetspræge dem yderligere, som man kender det fra USA og resten af Norden. Med andre ord kan vi i fremtiden forvente meget mere professor Higgins end Eliza Doolittle i vores scenekunst.

Ophavet er udredningen om scenekunstuddannelserne fra 2013, hvor der er en masse spændende floskler, som at kunsterne skal være selvstændige, entreprenørielle, fleksible og tværfaglige osv. Ikke nok med det skal kunstnerne også dokumentere og etablere refleksionspraksis, og selvfølgelig skal de gøres klar til internationalisering. For at opnå alt dette forjættende skal uddannelserne centraliseres i en samlet institution, der skal have navnet Den Danske Scenekunstskole, så uddannede scenekunstnere kan opnå en akademisk grad for at gå videre og efteruddanne sig, hvilket i bund og grund er godt nok, men det skal ske på bekostning af den traditionelle mesterlære, som i århundreder har været scene- og filmkunstens varemærke.

Jeg kan godt forstå, at fagmiljøerne har været skeptiske. Jeg er ikke sikker på, at det vil give bedre scenekunst, snarere tværtimod. Mange af de største skuespillere, vi i Danmark har fostret gennem tiden, er udsprunget af teatrenes elevskoler. Her blev unge mennesker efter en skrap optagelsesprøve optaget på skolen, hvorefter de gennemgik en krævende uddannelse med udgangspunkt i mesterlære og skuespilhåndværk. Derfor var de så dygtige, selv når de optrådte på tv og i film. Jeg kan ikke lade være med at spekulere på, om en »moderne pædagogisk og kunstnerisk læringsfilosofi« vil hjælpe skuespillereleverne. Næppe. Mon H.C. Andersen ville have haft en chance, hvis han skulle reflektere over og »dokumentere og formidle den erkendelse og indsigt, der opstår i eller knytter sig til den kunstneriske skabelsesproces«, da han som ung mand ville være skuespiller? Næppe.

Jeg har tidligere kritiseret dette, og derfor har man i lovbemærkningerne forsøgt at gardere sig imod akademiseringen:

»Da det væsentligste videngrundlag er praksis, skal underviserne deltage i eller have aktiv kontakt med relevante kunstneriske praksis- og udviklingsmiljøer«.

Der står endvidere, at Kulturministeriet vil lægge vægt på, at overgangen til den nye bachelor- og kandidatstruktur ikke vil medføre en teoretisering og akademisering af scenekunstuddannelserne på bekostning af de praksisnære og kunstneriske elementer, men at overgangen derimod vil muliggøre udviklingen og styrkelsen af uddannelsernes kunstneriske grundlag. Men jeg er ikke helt tryg. Ministeren må derfor svare på, hvordan hun vil sikre, at der ikke sker en akademisering af uddannelserne.

Også centraliseringen er meget bekymrende. Alle scenekunstinstitutioner, dvs. teaterskoler, samles i en enhed med fælles rektor. Dette er blevet kritiseret i nogle af høringssvarene. Ministeriet har nonchalant afvist det som et problem. Ministeren bør derfor svare

på, hvordan hun vil undgå, at modellen fører til centralisering og ensretning, og om hun vil følge op på det årligt.

En tredje bekymring fra Dansk Folkepartis side er, at ministeren i lovforslaget bemyndiges til at ansætte alle rektorer. I den forbindelse ville det være godt, om ministeren over for Folketingets partier kunne gøre rede for ansættelsesproceduren.

Der er dog også gode ting i lovforslaget – det skal med. Der vil f.eks. fortsat være optagelsesprøver til uddannelsen både til bachelor- og kandidatdelen. Der bliver ikke krav om studentereksamen for at blive optaget, og skuespillerne får bedre mulighed for at videreuddanne sig ved at tage uddannelserne til bachelorer og kandidater. Vi støtter også, at de kunstneriske uddannelser kommer tilbage til Kulturministeriet, hvor de rettelig hører hjemme.

Dansk Folkeparti vil derfor afvente udvalgsbehandlingen, inden vi tilkendegiver, hvordan vi stemmer ved tredje behandling.

Kl. 11:56

Formanden:

Tak til ordføreren.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00 med ordet til den radikale ordfører.

Mødet er udsat. (Kl. 11:56).

Kl. 13:00

Forhandling

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Mødet genoptages.

Vi er ved førstebehandlingen af lovforslag L 24, og den næste ordfører i talerrækken er fru Mie Bergmann fra Radikale Venstre.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Mie Bergmann (RV):

Tak. Dette lovforslag, L 24, handler om forslag til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Kultur og kunst er en vigtig del af de fleste borgeres livskvalitet. Det gælder borgere i alle aldre. Jeg har været til børnefestival i Kolding; det var et kæmpe arrangement, hvor alle børnehavebørn og folkeskoleelever blev tilbudt - det vil sige: de blev næsten tvunget til - at deltage i mindst én teaterforestilling. Det var en øjenåbner for rigtig mange børn. Som børnene sagde: Det her er jo virkelighed! Det er jo deres termer, for de er vant til at se film, så det at komme ind at se en teaterforestilling var virkelighed for dem.

Heldigvis er der borgere, der ønsker at tage en uddannelse inden for scenekunst, og nu bliver der mulighed for en bachelor- og kandidatuddannelse også inden for scenekunst. Disse uddannelser vil ændre sig fra tidligere at have været en uddannelse på 3-4 år til at blive en bachelor- og kandidatuddannelse, men selve optagelseskravene ændres der ikke på. Det vil få den konsekvens, at der vil komme en uddannelsesinstitution inden for scenekunst, så de nuværende videregående scenekunstuddannelser kan komme under én hat.

Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Så er næste taler i rækken Karsten Hønge fra SF.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF's sædvanlige ordfører er forhindret i at deltage i dag. Men jeg kan sige, at SF støtter lovforslaget, der gør det muligt at styrke scenekunstuddannelserne.

Som det er nu, kan de kunstneriske uddannelser have svært ved at tage de udfordringer op, der kommer som følge af et dynamisk arbejdsmarked med mange midlertidige ansættelser og få fastansættelser. Det er også et arbejdsmarked, der stiller høje krav til, at de færdiguddannede omstiller sig til et arbejdsmarked, der er i konstant forandring. De udfordringer skal scenekunstuddannelserne kunne matche, for vi skylder vores unge talenter de allerbedste forudsætninger for at kunne udfolde og forhåbentlig da også kunne leve af deres talent.

Vi er glade for, at man med lovforslaget indfører en bachelor- og kandidatstruktur på de kunstneriske uddannelser. En harmoniseret struktur vil resultere i bedre muligheder for institutionssamarbejde mellem de forskellige uddannelsessteder. Fleksibiliteten i de kunstneriske uddannelser vil blive styrket, ved at de studerende får nemmere adgang til en kandidat- eller masteroverbygning eller kan skifte uddannelse. Øget fleksibilitet vil også medføre, at de studerende får mulighed for at arbejde og få erfaring, inden de vælger at specialisere sig med en kunstnerisk overbygning. Og man sikrer samtidig bedre rammer for effektivt samarbejde med forskningsmiljøerne rundtomkring i landet eller med andre, internationale institutioner.

Vi er også meget positive over for, at der med forslaget er lagt op til at bevare scenekunstuddannelsernes praktiske tilgang og egne unikke traditioner for undervisningstilgang. Det er vigtigt for os, at uddannelserne ikke mister deres praktiske fokus eller risikerer at blive alt for akademiske. Det er vigtigt for SF, at lovforslaget ikke kommer til at føre til en for stor centralisering eller ensretning, og vi er glade for signalet fra ministeren om, at man vil bevare den regionale mangfoldighed og ikke vil tromle de lokale uddannelsesinstitutioners egen selvstændighed i forhold til tilrettelæggelsen af uddan-

Der har i flere af høringssvarene været bekymringer i forhold til størrelsen og sammensætningen af aftagerpanelerne - hvorvidt det vil sikre mangfoldighed og repræsentativitet. Det er en bekymring, vi til dels deler, så jeg håber, at vi bliver skarpe til at holde et vågent øje med, hvordan aftagerpanelerne kommer til at fungere i praksis. Det er vigtigt, at uddannelserne har mulighed for en god dialog med omverdenen omkring dem.

Når det er sagt, synes vi altså samlet set, at det er et rigtig godt lovforslag, og vi glæder os til at se, hvordan det forhåbentlig kommer til at styrke scenekunstmiljøet i fremtiden.

Kl. 13:05

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Lars Dohn fra Enhedslisten. Kl. 13:05

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak, formand. Enhedslistens ordfører, Jørgen Arbo-Bæhr, er forhindret, så jeg skal læse Jørgen Arbo-Bæhrs tale op.

Baggrunden for det her lovforslag er jo, at der i 2010 blev lavet en aftale, hvor det blev besluttet, at et udvalg skulle lave en udredning af uddannelsesstrukturen. Enhedslisten var ikke med i den aftale, for den indebar nogle grønthøsterelementer. Men det influerer altså ikke på delen her om uddannelsesstrukturen.

Vores holdning til forslaget er positiv. Det giver rigtig god mening at samle de scenekunstneriske uddannelser med en ny institution samt at lade uddannelserne overgå til bachelor- og kandidatud-

dannelse. Det skaber noget mere sammenhæng mellem de forskellige uddannelser, og det muliggør en mere tværfaglig udvikling. Samtidig giver det de studerende bedre mulighed for at overflytte til andre uddannelser og skaber bedre betingelser for et internationalt perspektiv i uddannelserne.

Det er dog vigtigt for os at understrege, at overgangen til bachelor- og kandidatniveau ikke må betyde, at det bliver en mere akademisk eller teoretisk uddannelse – næsten ordret det samme, som den forrige ordfører sagde om det emne. Scenekunstuddannelserne bør stadig væk være orienteret mod praksis med en høj grad af viden fra netop praksisområdet. Ministeren afviser i høringsnotatet, at der skulle være tale om en øget akademisering, så det er også vores forventning.

Samtidig er det helt afgørende for os, at denne omstrukturering ikke betyder, at der bliver færre ressourcer til kerneopgaven på uddannelserne, nemlig undervisningen. Hertil siger ministeren i høringsnotatet, at der ikke flyttes midler fra undervisning til administration, og det hæfter vi os ved. Det er vigtigt for os i Enhedslisten, at vi med en ny uddannelsesinstitution sikrer indflydelse til medarbejdere, til studerende og til aftagerorganisationerne. Det er vores forventning til ministeren, at det vil blive imødekommet ved nærmere udmøntning af rammerne, ligesom det er vores forventning, at der afsættes tilstrækkelig med ressourcer til, at institutionen kan garantere en kvalitetsfyldt undervisning, tilstrækkelig med vejledning og gode betingelser for forsknings- og udviklingsarbejde.

Enhedslisten kan støtte forslaget.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Den næste er ordfører for Liberal Alliance, fru Mette Bock.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, når man kigger ud over den her stort set tomme sal, om man selv på en eller anden måde er aktør i et teaterstykke. Men det var en regibemærkning.

Vi skal behandle L 24, som jo ligger i forlængelse af den udredning, der er lavet, om scenekunstuddannelsesinstitutionerne under Kulturministeriets mulighed for at lave én sammenhængende institution. Det er helt klart en anbefaling, at vi laver den her ændring, og derfor giver det jo rigtig god mening.

Jeg synes også, det giver rigtig god mening at sidestille scenekunstuddannelserne med øvrige uddannelser, i og med at man nu giver dem en formel mulighed for at kalde sig bachelorer. I nogle af høringssvarene er der udtrykt en bekymring for, om det her nu er udtryk for en akademisering – det udtrykte ordføreren for Dansk Folkeparti også – og om man kommer væk fra, at det skal være praksisrelateret. Den bekymring deler jeg overhovedet ikke. Altså, det, at man reflekterer over sit eget virke, sin egen profession, og at man også som et led i en bacheloruddannelse forholder sig teoretisk, akademisk til det, kan kun være en styrkelse på alle områder, og jeg tror ikke, det vil være noget, som sker på bekostning af det praksisorienterede. Men det kunne måske være med til at sikre, at uddannelsesniveauet og det faglige niveau faktisk løftes. Så det synes jeg er en rigtig god ting. Og i øvrigt: Hvis man ønsker en grad som bachelor, er det klart, at så må man også leve op til de krav, der stilles i Bolognaerklæringen og andre steder.

Alligevel vil jeg godt sige, at jeg har enkelte bekymringer i den her forbindelse, og det er, at når man lægger mange institutioner sammen til én institution, er det selvfølgelig også udtryk for en centralisering. Vi har set det mange steder. Jeg har selv været involveret i det, både på professionsuddannelserne, altså professionshøjskolerne, og på universitetsniveau. Intentionen og indgangen er jo, at det

også skal være en effektivisering af, hvordan tingene foregår, og et udtryk for, at der skal være mindre bureaukrati. Jeg må desværre sige, at min erfaring er, at der meget tit sker det stik modsatte; at man får et hierarki, som er utrolig spidst med lag på lag på lag, og at der kan være en fristelse til, selv om man har en geografisk decentralisering, at der med tiden kommer en centralisering. Jeg ved godt, at man har forsøgt at sige, at det ikke er det, der er intentionen med det her, men jeg vil alligevel gerne hejse et advarselsflag: Sørg nu for, at det her ikke fører til yderligere bureaukratisering, og sørg for, at det ikke fører til en centralisering af de her uddannelser geografisk, for vi har brug for, at der også er uddannelser placeret uden for de allerstørste byer i Danmark.

Men med de små bekymringer vil jeg sige, at Liberal Alliance støtter forslaget.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak. Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi positive over for lovforslaget, positive forstået på den måde, at vi er enige i intentionerne. Det er vigtigt, at vi udvikler disse uddannelser. Det er en god intention at udvikle en bachelor- og en kandidatdel. Det er godt at effektivisere og modernisere. Vi kan også konstatere, at lovforslaget er fremsat på baggrund af en betænkning, hvor de berørte institutioner forinden har haft lejlighed til at deltage i et udvalgsarbejde, der så ligger til grund for lovforslaget. Så meget godt har vi at sige om det, men vores endelige stillingtagen må afvente udvalgsarbejdet.

For jeg mener, og det har jeg sagt lige fra første færd, da vi fik betænkningen præsenteret, at der er problemer med den centralisering, der bliver lagt op til, for det er en centralisering. Det fremgår også tydeligt, at man ved sammenlægningen af disse institutioner til én uddannelsesinstitution vil ansætte en rektor for hele institutionen, der så skal erstatte dem, der er på de enkelte institutioner i øjeblikket, og man kan sige mange gode ord om, at de enkelte institutioner skal bevare deres særpræg.

Men jeg vil bare spørge, hvordan vi, når vi er færdige med skåltalerne i forbindelse med behandlingen af lovforslaget, så sikrer, at den rektor og den bestyrelse for den institution ikke siger: Arh, vi må kunne centralisere noget mere; alle må køre i den samme rille, ad de samme spor; vi må have nogle konsulenter ind, der kan se, om ikke de kan nå frem til, at vi på bunden af nogle regneark kan spare endnu flere penge ved at effektivisere endnu mere og centralisere endnu mere. Og stille og roligt så risikerer vi, at konsulenter og regneark og lyst til at vise ledelseskraft fra en central ledelses side fører til, at de her institutioners individuelle særpræg bliver udvisket.

Jeg er også enig i det, fru Mette Bock siger: at det jo ikke er altid, når man vil effektivisere og fjerne lag nede i systemer, at det så i virkeligheden fører til noget, der er mere effektivt.

Så under udvalgsarbejdet kommer vi til at have nogle forsikringer om, at vi også permanent kan være rolige, især med hensyn til at de her institutioner bevarer hver deres særpræg. Det er ikke kun en målsætning at effektivisere, og at tingene ser flotte ud i nogle strukturark med kasser og streger osv., det er også vigtigt, at tingene fungerer derude i virkeligheden, og så, at det, det hele handler om, nemlig i sidste ende at skabe kunstnerisk kvalitet, udvikling og innovation, få plads til kreativitet osv., stadig væk kan ske på disse institutioner hver for sig, og at man ikke bliver underlagt en centralisering, der underkuer den kulturelle udvikling, innovation og virkelyst.

Det er ting, vi fra konservativ side vil lægge vægt på. Vi er som sagt som udgangspunkt positive over for det, fordi vi deler intentio-

nerne, men vi må have nogle forsikringer under udvalgsarbejdet, før vi kan stemme for forslaget.

Kl. 13:15

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det kulturministeren.

Kl. 13:15

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Tak. Jeg vil gerne takke for indlæggene fra ordførerne her ved førstebehandlingen, og jeg skal indledningsvis understrege, at Kulturministeriets kunstneriske uddannelser har en særegen værdi, fordi de i hele deres væsen bidrager til målrettet at tilføre det danske samfund både ånd, dannelse og kreativ styrke. Derfor er jeg også glad for, at det lovforslag, vi taler om i dag, skaber en solid grund for, at uddannelserne kan udvikle sig til gavn for kunsten og kulturen og samfundet.

Lovforslaget slår fast, at uddannelsesinstitutionerne spiller en væsentlig rolle som kunst- og kulturinstitutioner. Lovforslaget indeholder en række bestemmelser, som er med til at sikre gode og bæredygtige rammer for uddannelserne. De bestemmelser omfatter bl.a. uddannelsernes vidensgrundlag, det internationale uddannelsessamarbejde og kvalitetssikring. Med dette lovforslag gennemføres der som noget meget væsentligt en ny organisering af uddannelserne på scenekunstområdet, og det har alle ordførere jo også berørt.

Det betyder, at uddannelserne i løbet af nogle år går fra at være 3-årige til 4-årige uddannelser til at blive bachelor- og kandidatuddannelser. Og det betyder, at der etableres en ny landsdækkende uddannelsesinstitution for scenekunst, som samler de nuværende videregående scenekunstuddannelser. De tiltag bygger på den hovedanbefaling, der er i rapporten »Udredning om de videregående uddannelser på scenekunstområdet«, som kom sidste år i september måned. Udvalget bag rapporten bestod af repræsentanter for ledelserne på de nuværende institutioner og repræsentanter for scenekunstmiljøet.

Jeg mener, at det er vigtigt, at vi lytter til de kunstneriske miljøer. Derfor er der lagt rigtig stærk vægt på, at forslagene til en ny organisering af scenekunstuddannelserne er kommet fra institutionerne selv og fra scenekunstmiljøet. Det er det, vi normalt kalder: inddragelse af dem, sagen vedrører. Jeg mener også, at det er vigtigt, at vi giver de kunstneriske miljøer mulighed for at tage medansvar for deres egen udvikling, og det er lige præcis det, vi gør ved at følge op på rapportens anbefalinger.

Der er fra enkelte sider udtrykt en opfattelse af, at indførelsen af en bachelor- og kandidatstruktur vil føre til en akademisering af scenekunstuddannelserne. Denne bekymring deler jeg ikke, og der er gjort rigtig meget for at slå, jeg var lige ved at sige et syvtommersøm igennem, at det ikke vil ske. Jeg vil godt nævne nogle synspunkter på, hvorfor det ikke vil det.

For det første har vi stadig væk en optagelsesprøve som indgang, og der er ikke noget krav nogle steder om nogen som helst andre forudsætninger end det, der leveres ved den optagelsesprøve. Så optagelsen sker på ens egen personlige udvikling og kunnen. Det er den ene vigtige ting.

Den anden vigtige ting er, at selv om det bliver en kandidatuddannelse, så er den altså ikke forskningsbaseret, som alle andre kandidatuddannelser er; den er udviklingsbaseret. Og det vil sige, at den målestok, man måler med, når man iagttager og vurderer de institutioner, der ligger inde under den her scenekunstuddannelse, angiver, hvad det er for et udviklingspotentiale, de leverer. Det er fysisk, berøringsmuligt, seende; altså vi kan se, hvad der sker, fordi det er scenekunst, det drejer sig om. Det synes jeg er meget vigtigt.

Derfor vil jeg også understrege, at det er en mesterlæreuddannelse. Man kan ikke læse sig til at blive scenekunstner, det kan ikke lade sig gøre. Man er nødt til at øve sig og øve sig på det, og lære af andre og gøre sine erfaringer sammen med andre, når man udøver scenekunst

Så derfor må jeg sige, at vi har en fælles interesse i at sikre, at scenekunstuddannelserne bliver ved med at være af den karakter, som er grundlæggende i dag – det er ikke den karakter, der ændres ved. Vi giver bare nogle andre muligheder, end der er i dag, ved at indrette strukturen i uddannelserne med en bachelorgrad og en kandidatgrad.

Fordelen ved det er jo, at man kan gå ud af bacheloruddannelsen, gå ud i verden og gøre sig erfaringer, prøve forskellige ting af, og at man kan vælge at komme tilbage og gå i gang med en kandidatgrad. Man kan også lade være med det. Og i øvrigt kræves der jo ikke, at man har bestået en eller anden scenekunstuddannelse for at blive engageret på et teater og udøve scenekunst. Det er et frit marked, om man så må sige.

Baggrunden for, at vi tager det her op, er jo, at uddannelserne gerne vil kunne akkrediteres, så de kan sammenlignes internationalt. Der er situationen bare, at man akkrediterer efter den lovgivning, der er, altså ud fra institutionen som uddannelsessted. Og der er det for lidt, siger akkrediteringsfolkene, hvis der kun er otte studerende pr. årgang. Så det er ikke rigtig nemt at lave en akkreditering.

Det er jo en af årsagerne til beslutningen om at slå sig sammen og udgøre én institution, der så akkrediteres af Akkrediteringsnævnet. Jeg synes bestemt, at vi skal holde øje med det, som vi gør med alle de institutioner, vi er ansvarlige for, og som vi etablerer i samfundet. Vi skal som politikere selvfølgelig også følge dem og se, at tingene går den vej, som vi gerne vil have det.

Kl. 13:21

Så skal jeg til det spørgsmål, som flere har rejst, nemlig om der sker en centralisering, sige, at det er jeg er fuldstændig enig i der altid er en risiko for. Og jeg er også enig i, at der kan være en risiko for bureaukratisering, når man gør det på den her måde. Vi kan jo hjælpes ad med at følge det, gribe ind og diskutere det, når vi ser tendenser i den retning, for det er jo ikke det, der er meningen.

Jeg vil bare pege på, at man andre steder i samfundet og i uddannelsesvæsenet har overskredet nogle grænser ved at gå ind og lave f.eks. administrative fællesskaber. Det gør man nu i højskoleverdenen, for det har man fået mulighed for, det har man ønsket. I den højskolelov, Folketinget vedtog i forrige samling, er der givet mulighed for, at det kan man gøre. Gymnasierne har allerede gjort det. De var meget, meget tøvende i starten; nu bruger de det som en besparelsesmulighed, så de får flere midler ud af det, som de kan bruge til noget andet end administration. Så jeg synes også, man skal være åben over for, at den teknologi, der udvikler sig på det her område, også kan bruges til at forenkle nogle processer på den enkelte uddannelsesinstitution.

Så har der været rejst spørgsmål om, hvordan man vil tilgodese ansættelsen af en rektor. Hvad sker der egentlig, når Kulturministeriet skal udpege en rektor. Der har vi erfaring for at nedsætte et ansættelsesudvalg. Det gør vi faktisk, når institutionerne skal have en rektor.

Statens Museum for Kunst har lige fået en ny direktør, og det skete ved et ansættelsesudvalg, hvor vi havde international hjælp, kan man sige, for der kom en fra det internationale kunstmiljø; der kom en fra selve institutionen; der var en repræsentant for Kulturministeriet, for det skal der være i den slags situationer, sådan som lovgivningen er indrettet; og så var der nogle faglige personer med. Det er jo en måde at lave ansættelsesudvalg på, som er velkendt i andre sammenhænge. Det kan vi også diskutere hvordan vi gør i praksis, og hvordan det kan komme til at virke hensigtsmæssigt.

Jeg er også enig i det, som SF's ordfører var inde på, nemlig at man følger aftagerpanelets funktion, altså hvordan det fungerer. Jeg også fuldstændig enig i, at det bliver interessant at se, hvordan det kan komme til at virke. Så alt i alt: Det særlige i det fælles er jo den enkelte nuværende institution, som kommer ind i fællesskabet, men som har sit særpræg. Det er jo derfor, den er særlig. Derfor kunne man godt have det særlige i det fælles som overskrift for eller stående over dørkarmen som det, der er sloganet for den her manøvre. Jeg tror, den vil komme scenekunstuddannelserne og dermed også det danske samfund – os alle sammen – til rigtig stor gavn,

Men vi kan hjælpes ad ved at holde øje med, at de ting, som vi sætter stor pris på, kan udvikles på den gode, konstruktive måde, og diskutere, hvad vi så gør, når vi ser faresignalerne på det, som vi ikke bryder os om. Så den åbenhed skal der være.

Jeg vil levere al den arbejdskraft, det er muligt, til Kulturudvalget, når de behandler det her lovforslag, så vi kan få det bedst mulige grundlag at træffe de endelige beslutninger på.

Kl. 13:24

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til kulturministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og forskellige andre love. (Fornyelse af frie fagskolers undervisningstilbud m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 09.10.2014).

Kl. 13:25

Forhandling

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Den første ordfører er fru Anni Matthiesen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, formand. Først og fremmest vil jeg gerne takke ministeren for at fremsætte det her lovforslag. Det er egentlig en opfølgning på et beslutningsforslag, som vi behandlede i oktober måned sidste år, og som jeg selv, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti var med til at fremsætte. Det er positivt at se, at ministeren har taget forslaget op og ønsker at øge de frie fagskolers frihedsrettigheder.

Vi behandler så i dag L 32, og det omhandler som sagt de frie fagskoler og vil give dem en større frihed i deres fagudbud, mentorordninger og campusdannelse. Den nuværende lovgivning for husholdningsskoler og håndarbejdsskoler er utidssvarende. Alene betegnelsen husholdningsskoler og håndarbejdsskoler er ikke i trit med nutiden, og det har været et stort ønske fra de frie fagskolers side at skifte navn til netop frie fagskoler.

Det samme gælder i forhold til fagudbuddet, og jeg må sige, at dette lovforslag, som jo ændrer på tingene på en måde, så skoleordningen fremover går under betegnelsen frie fagskoler, også betyder, at betegnelsen for fagudbuddet ændres så til praktiske eller erhvervsrettede fag.

Vi synes, at det er et godt og nødvendigt tiltag, og det er positivt, at loven for de frie fagskoler følger med udviklingen i samfundet og dermed giver de frie fagskoler flere muligheder.

Med lovforslaget foreslås også en ny nedre aldersgrænse for, om skolerne kan modtage tillægstakst til en mentorordning for de unge. Den nedre aldersgrænse ændres fra 17½ år til 16 år. Det betyder, at flere unge vil kunne få støtte til at komme videre i uddannelsessystemet, og det vil yderligere styrke de frie fagskolers arbejde med at forbedre unges muligheder for at få en erhvervsuddannelse.

Samtidig præmierer lovforslaget skolerne for de elever, som senest 7 måneder efter endt forløb på en fri fagskole optages på en erhvervsuddannelse, og denne del af lovforslaget oplever vi ligeledes som meget positivt.

Lovforslaget skal desuden i en prøveperiode give de frie fagskoler mulighed for at indgå i campussamarbejde med andre uddannelsesinstitutioner, og i lovforslaget er der sat den begrænsning på de frie fagskoler, at der i campussamarbejde minimum skal være en institution for erhvervsrettet uddannelse. Det er positivt, at ministeren åbner op for campussamarbejde. Det vil give de frie fagskoler og andre deltagere i et eventuelt samarbejde spændende muligheder.

Jeg må så samtidig sige, at jeg lidt havde ønsket, at ministeren ville have set på, om man eventuelt kunne udvide de her samarbejdsmuligheder, så det ikke nødvendigvis udelukkende behøver at være indbefattet af en institution fra en erhvervsrettet uddannelse

I Venstre er vi glade for, at regeringen vil være med til at give større frihedsgrader til de frie fagskoler. Vi synes, at forslaget indeholder mange gode ting, men vi så som sagt gerne, at regeringen åbner mere op i forbindelse med campussamarbejdet. Vi mener ikke, at det er nødvendigt, at der skal være en institution for en erhvervsrettet uddannelse med i det her samarbejde. Vi så gerne, at der kunne oprettes campussamarbejde uden en sådan institutioner, og at de frie fagskoler fik en endnu større frihed til at kunne indgå i samarbejde med andre institutioner eller virksomheder for den sags skyld.

Alt i alt synes vi, det er positivt, og vi støtter forslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Ane Halsboe-Jørgensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. I Danmark har vi et mål om, at flest mulige unge skal have en uddannelse, og at de hver især bliver så dygtige, som de kan. I sidste folketingssamling vedtog vi en meget omfattende og ambitiøs reform af vores erhvervsuddannelser. Men samtidig er vi også enige om, at det med, at de unge er klædt på til at starte, er en rigtig, rigtig vigtig del af det.

Det her er et lille skridt i den retning, hvor vi i fremtiden stiller de samme krav til uddannelsen til de her skoler, men vi giver nogle friere rammer for, hvordan de kan indrette det. Og det er bl.a. muligheden for at lave et koncept, der hedder parat til erhvervsuddannelser. Det er et rigtig vigtigt element i at opnå, at flest mulige unge får en uddannelse. Det samme er arbejdet med mentorer, og jeg synes, det er et godt lovforslag.

Socialdemokraterne kan støtte det.

Kl. 13:30

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i rækken er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Lovforslaget her er jo en opfølgning på et beslutningsforslag fra oktober 2013 fra Dansk Folkeparti, Venstre, Konservative og Liberal Alliance, og det er jo glædeligt, at regeringen har lyttet til oppositionen. Vi er fortrøstningsfulde med henblik på at fremsætte flere beslutningsforslag, som ministeren og regeringen kan følge op på og udarbejde til lovforslag, og dette er jo aldeles glimrende.

Det indebærer bl.a., at de frie fagskoler får udvidet deres fagområde. Det er jo en praksisorienteret undervisning, der er rettet mod unge, der har svært ved at holde fast i en ungdomsuddannelse, og som er gode med hænderne. De småting, der bliver ændret i den eksisterende lov, skal jeg ikke gøre yderligere ud af, for det har fru Anni Matthiesen så glimrende gjort rede for. Men det er noget, der betyder en hel del for de frie fagskoler, og jeg kan bare notere mig, at skoler, der får elever ind på erhvervsuddannelserne ret hurtigt, altså senest 7 måneder efter opholdet, vil blive belønnet. Det synes vi er aldeles glimrende – også det, at de får mulighed for at indgå i campusfællesskaber – og jeg synes egentlig, det er fint nok, at en af institutionerne er en erhvervsuddannelse. Det er glimrende.

Så alt i alt et fint lille ændringslovforslag, som vi fra Dansk Folkepartis side varmt kan støtte.

Kl. 13:32

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Mie Bergmann som ordfører for Radikale Venstre.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Mie Bergmann (RV):

Tak. I de 2½ uge, hvor jeg har været midlertidigt folketingsmedlem, har der allerede været en hel del opdateringer af gamle love. Der er naturligvis brug for opdateringer, for verden forandrer sig jo hvert eneste sekund, og forståelsen for, at et navn som husholdnings- og håndarbejdsskole ikke klinger hos ret mange unge, er til at forstå. Lovforslaget om en navneændring til frie fagskoler er helt, helt logisk.

Med dette lovforslag foreslås det også, at navnet ændres fra husholdnings- og håndarbejdsfag til praktiske og erhvervsrettede fag, og dermed udvides skolernes fagområder til også at omfatte tekniske og håndværksprægede fag. Det giver mening.

Det er vigtigt, at så mange som muligt af de unge tager en uddannelse, og med den her ændring er der stor sandsynlighed for, at endnu flere vil få sig en uddannelse, når vejen kan gå via frie fagskoler.

Det foreslås også, at den nedre aldersgrænse for skolerne, når de skal modtage tillægstakst til brug for en mentorordning for unge, som ikke har en kompetencegivende uddannelse, sættes ned fra 17½ til 16 år. Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 13:34

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det Karsten Hønge som den næste ordfører, og det er for SF.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF mener, at det giver god mening at samle de skoler, der tilbyder unge forskellige slags fagudbud, under en samlet betegnelse, nemlig de frie fagskoler. Den betegnelse dækker skoler, som kan tiltrække unge med forskellige forudsætninger, behov og interesser. For os giver det god mening at styrke rammerne for skolerne i forhold til det

vigtige arbejde, som de laver. Det bidrager til, at flere unge i Danmark tager en ungdomsuddannelse.

Med vedtagelse af loven vil skolerne bedre kunne tilbyde praktisk-faglige pakker til de unge, så de bedre kan fungere som et slags forstadie til en erhvervsuddannelse. I den forbindelse synes vi også det er positivt, at de frie fagskoler med lovforslaget får mulighed for at danne campus med ungdomsuddannelser og institutioner, der tilbyder erhvervsuddannelser. Forhåbentlig kan det styrkede samarbejde mellem de frie fagskoler og erhvervsuddannelsesinstitutionerne skabe en lettere overgang til en erhvervsuddannelse for de elever, der følger et forløb på en fagskole.

SF vil arbejde for, at flere unge motiveres til at tage en ungdomsuddannelse, og lovforslaget skaber mere sammenhængende rammer for de frie fagskoler.

Kl. 13:35

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg vil starte med at afsløre, at vi i Enhedslisten også kan støtte det her lovforslag. Jeg synes, de tidligere ordførere har redegjort ret godt for, hvad der ligger i lovforslaget. Jeg vil bare sige, at vi i Enhedslisten er ret godt tilfredse med, at frie fagskoler nu også lovgivningsmæssigt kommer til at hedde frie fagskoler, fordi det er meget mere dækkende for skolernes arbejde, ligesom den nye beskrivelse af fagområder og af fagordninger og tilgange til eleverne beskrives meget bedre her og meget mere rammende for det arbejde, som skolerne egentlig laver. Det er vi meget tilfredse med i Enhedslisten, og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 13:36

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det Merete Riisager fra Liberal Alliance.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Vi behandler nu lovforslag L 32 om de frie fagskoler. De frie fagskoler er i vores optik lidt af en uddannelsesmæssig solstrålehistorie, både historisk, men også lige nu og her. Det er meget vigtigt med mangfoldighed i vores uddannelsestilbud og helt særligt til de unge, og her spiller de frie fagskoler en meget stor rolle. I virkeligheden synes vi i Liberal Alliance, at vi skulle regulere meget mindre, hvilke udbud der er af uddannelsesmuligheder, hvad de her skoler skal kalde sig, og hvad indholdet præcis skal være. Det burde vi slet ikke stå her og skulle tage stilling til på Christiansborg. Vi vil meget gerne give meget større frihed til skolerne, sådan at de kan udvikle sig, og det ser vi så heldigvis også at de gør. Det er dejligt at se, at der er opbakning til det i dag. Så i Liberal Alliance vil vi gerne støtte lovforslag L 32. Tak.

Kl. 13:37

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Den sidste ordfører i rækken er fru Lene Espersen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Ja, og ikke overraskende støtter Det Konservative Folkeparti også lovforslaget. Vi synes, at lovforslaget er rigtig godt. Det giver jo først og fremmest de frie fagskoler flere frihedsgrader i bestræbel-

serne på, at vi kan nå vores fælles målsætning om, at minimum 95 pct. af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Ud over de tiltag, der er i lovforslaget, der vedrører navneændringer, er vi meget glade for, at man sænker den nedre aldersgrænse for en mentorordning til unge fra 17½ til 16 år, således at vi sikrer, at flest muligt unge får en uddannelse.

Vi er også meget glade for, at det sikres, at der er en præmie for hver elev, der senest 7 måneder efter afslutningen på en fri fagskole efterfølgende optages på en erhvervsskole. Vi synes nemlig, det er meget vigtigt, at alle unge får en ungdomsuddannelse, og for nogle unge betyder det altså, at man skal gå en lidt anden vej for at komme dertil. Og de mange fleksible tilbud er meget vigtige.

Endelig åbnes der op for, at de frie fagskoler kan blive en del af campusmiljøet på forsøgsbasis, og det synes vi faktisk er en god idé. Vi synes i det hele taget, det er rigtig vigtigt, at vi forsøger at fange alle unge, uanset hvor deres interesser er, og derfor er det her et rigtig godt lovforslag, som vi kan støtte.

Kl. 13:39

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Og så er det undervisningsministeren.

Kl. 13:39

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil godt sige tusind tak til alle for den meget brede støtte til lovforslaget, hvor husholdnings- og håndarbejdsskolerne bliver til frie
fagskoler. Man kan tydeligt høre på det engagement, der bliver bakket op om det med, at det er noget, der har været et ønske om længe.
Det har også længe været bragt frem af forskellige partier. Vi har også haft en rigtig god dialog løbende med husholdnings- og håndarbejdsskolerne, som jo længe har kaldt sig fri fagskoler, også før lovforslaget ændrede det.

Det er jo viften af initiativer, som ordførerne også har redegjort for, der gør, at det er en god pakke, fordi den moderniserer uddannelserne, gør dem mere målrettede i forhold til det praktiske og håndværksmæssigt erhvervsrettede. Også i en ny erhvervsuddannelse, som starter her efter sommerferien, er der bedre muligheder for at samarbejde, så med de ord vil jeg bare sige tak for den brede opbakning. Selv om det er en lille uddannelse, så er det en vigtig uddannelse for en målgruppe af unge, som måske ikke altid tager den lige vej videre, og derfor synes jeg, det er et rigtig vigtigt fælles signal, vi får sendt med opbakningen.

Kl. 13:40

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler. (Ophævelse af revisionsbestemmelse m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 09.10.2014).

Kl. 13:40

Forhandling

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Den første ordfører i rækken er Peter Juel Jensen fra Venstre.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Som det fremgår af lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler, skal vi i den her folketingssamling evaluere kompetencebeviset, der blev indført ved en bred aftale i Folketinget. Lovforslaget var foranlediget af en aftale af den daværende regering, dvs. Venstre og Konservative, samt støttet af Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne i aftalen »En styrket indsats over for unge ledige«. Kompetencebeviset skal dokumentere varigheden, indholdet og resultatet af det pågældende forløb, herunder meritgivende kombinationsforløb og en eventuel praktik.

Meningen med dette er, at beviset skal kunne forbedre den unges chancer for at få godskrevet sine realkompetencer i forbindelse med overgangen til uddannelse eller til beskæftigelse. Beviset skal også øge den unges muligheder for at indgå en uddannelsesaftale med en virksomhed eller at starte på en erhvervsuddannelse.

Rambøll har for ministeriet gennemført en evaluering af ordningen med kompetencebeviset for at undersøge, om det har haft den ønskede virkning. Det har det haft, så derfor støtter Venstre forslaget

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Ane Halsboe-Jørgensen fra Socialdemokraterne.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Vores produktionsskoler løfter en vigtig opgave, og de kompetencer, man får med som ung, når man er færdig, er det godt at have papir på. Vores indførelse af kompetencebeviser viser sig at være et rigtig godt initiativ, og derfor gøres det permanent.

Socialdemokraterne er glade for det tiltag og støtter forslaget.

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Så går vi til den næste taler, da det ikke ser ud til, at han er i salen, og det er fru Mie Bergmann – nå, vi tager hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti i den rigtige rækkefølge.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Tak for tålmodigheden.

Det er jo en mindre revisionsbestemmelse, vi skal tale om, og det skyldes, at kompetencebeviset, som produktionsskolerne udsteder til deres elever, når kurset er færdigt, fungerer godt og efter hensigten, og derfor skal vi nu gøre beviset permanent. Da vi er med i aftalen om kompetencebeviset, er vi også tilfredse, og derfor kan vi varmt støtte denne lille ændring, som er til gavn for produktionsskolerne.

K1 13:43

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Den næste i rækken er så fru Mie Bergmann fra Radikale.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Mie Bergmann (RV):

Dette lovforslag, L 33, vedrører udstedelse af kompetencebevis på produktionsskolerne. Siden 2012 har alle produktionsskoleelever kunnet få et kompetencebevis ved afslutningen af et forløb, og for den enkelte elev er det bare så godt at kunne få papir på gennemførelsen af et fagligt forløb på en produktionsskole. Da ordningen blev indført, var der en aftale om, at ordningen skulle evalueres i 2014 eller 2015, og det er så det, der er sket nu. Konklusionen er, at ordningen fungerer godt, og dermed kan lovens revisionsbestemmelse ophæves. Kompetencebeviset kan blive en permanent ordning, og det kan vi selvfølgelig kun støtte i Radikale Venstre.

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Karsten Hønge fra SF.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Det danske uddannelsessystem er rummeligt og mangfoldigt, og man har skabt plads til de fleste. Der er plads til de unge, der bedst kan lide at lære ved at læse bøger, og der er plads til de unge, der bedst kan lide at bruge hænderne og få lov til at være praktiske, samtidig med at de lærer. Det er unikt med sådan en mangfoldighed, og SF mener, at der skal værnes om de kompetencer, de unge opnår i deres uddannelsesforløb, hvad enten det er ved en boglig eller en praktisk tilgang.

Produktionsskolerne gør et stort og vigtigt stykke arbejde for at bidrage til, at vi opnår målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang får en uddannelse. I SF syntes vi, det var positivt at indføre en midlertidig ordning i marts 2012 med et kompetencebevis for unge under et uddannelsesforløb på en produktionsskole. Derfor mener vi også, at vi bør gøre den ordning permanent. På den måde sikrer vi, at de unge, der fremover starter deres uddannelsesforløb på en produktionsskole, vil få et bevis på de kompetencer, de har tilegnet sig. Vi håber, at en permanent ordning med kompetencebevis til unge på produktionsskoler kan medvirke til, at de unges forløb tages med videre i deres senere uddannelse. Lovforslaget vil samtidig sørge for, at kompetencebeviset stilles på lige fod med andre skolebeviser.

SF støtter lovforslaget.

Kl. 13:46

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Produktionsskolerne udfylder en rigtig vigtig opgave i vores uddannelsessystem. Produktionsskolerne er nemlig med til at løfte de elever, som har svært ved at finde vej gennem vores ungdomsuddannelser, og de elever, som, man kan måske sige ligesom alle andre, har svært ved at finde et arbejde og blive en del af arbejdsmarkedet, og de unge, som ikke har fundet ud af, hvilken retning de vil gå i.

På produktionsskolerne får eleverne en række kompetencer, og de bliver klædt på til deres videre liv. Og kompetencebeviset bidrager og har i hvert fald bidraget til en større anerkendelse af dels produktionsskolernes arbejde, dels elevernes hårde arbejde. Derfor er vi i Enhedslisten meget, meget glade for, at det nuværende kompetencebevis bliver permanent. Vi har arbejdet meget for det i Enhedslisten og var meget engageret i lovarbejdet, dengang det blev indført i 2012, og det er så det, der bliver permanent nu, og det kan vi i den grad støtte op om, med vedtagelsen af det her lovforslag.

Samtidig med at vi støtter det her lovforslag, vil vi opfordre ministeren til at lave en generel gennemgang af produktionsskolelovgivningen, så vi får en lovgivning, som er fokuseret mere på, hvad produktionsskolerne kan, i stedet for at være fokuseret på, hvad de ikke kan, og hvad de ikke må. Så det håber vi sker, ligesom vi i Enhedslisten også har et meget brændende ønske om, at 1-årsreglen på produktionsskolerne fjernes, sådan at man kan gå på produktionsskole i længere tid end 1 år, hvis det er det, der er behov for hos den enkelte elev. Det har vi simpelt hen tillid til at produktionerne godt selv kan vurdere, uden at vi her i Folketinget behøver at lave regler om det.

Men som sagt støtter vi det her lovforslag. Vi er meget glade for det, vi er meget tilfredse med, at den ordning, som alle partier her i Folketinget bakker op om, nu bliver permanentgjort, og vi håber som sagt også, at der på et tidspunkt vil blive taget initiativ fra ministerens side til at lave en generel gennemgang af lovgivningen.

Kl. 13:48

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det fru Merete Riisager, Liberal Alliance. Kl. 13:48

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Vi behandler nu lovforslag om produktionsskoler, L 33, angående kompetencebeviset.

Lad mig starte med at sige, at vi i Liberal Alliance støtter forslaget. Produktionsskolerne løser en meget vigtig opgave, men lad mig også sige i samme åndedrag, at vi i Liberal Alliance er optaget af at få kigget på den uddannelseskarrusel, vi også har fået skabt på ungdomsuddannelsesområdet, som betyder, at vi har nogle unge, som udvikler sig til det, jeg vil kalde uddannelsesnomader, altså som tager rigtig mange ungdomsuddannelser i træk eller dele af ungdomsuddannelser, uden at der egentlig sker et kvalitativt løft i deres kvalifikationer eller deres muligheder for at få et job på arbejdsmarkedet. Bl.a. er det jo sådan med de nuværende SU-regler, at man kan starte på hele fem forskellige ungdomsuddannelser med SU. Vi ser også unge mennesker, som måske først tager en 10. klasse, så tager de måske noget på en produktionsskole – og nu har vi også fået en fleksuddannelse – og man tager dele af eud.

Det er ikke til gavn for nogen, heller ikke for de unge, bare at gå og blive ældre, hvis man altså ikke får nogle kvalifikationer, som øger ens sandsynlighed for at kunne ernære sig selv. Så det er noget, vi skal have kigget på. Produktionsskolerne vil fortsat spille en rigtig vigtig rolle, men vi skal have kigget på den her tendens til at udvikle uddannelsesnomader. Det er, fordi vi har været ubetænksomme i vores måde at skrue vores uddannelsesystem sammen på. Men vi støtter som sagt L 33.

Kl. 13:50

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lene Espersen som ordfører for Det Konservative Folkeparti. Kl. 13:50

Det er vedtaget.

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Tak. Lovforslaget her udspringer jo af en aftale, der blev indgået mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne den 7. juli 2011, om at styrke indsatsen over for unge ledige. Der var et af initiativerne altså dette kompetencebevis, som skulle dokumentere varigheden og indholdet af konkrete forløb og dermed også de faglige kompetencer, man havde opnået.

Man var enige om, for at have en sikkerhed for, at det her også faktisk var en god ordning at indføre, at der skulle gennemføres en evaluering af den, inden den kunne permanentgøres. Evalueringen har vist sig at være god. Ordningen har haft lige præcis den virkning, vi gerne ville have, og derfor er det også meget klogt, at ministeren med dette lovforslag permanentgør kompetencebevisordningen i forhold til de faglige kompetencer, eleverne opnår på en produktionsskole. Vi støtter derfor også fuldt ud forslaget.

Så vil jeg tillade mig, selv om det sikkert er fuldstændig uden for forretningsordenen, bare at sige tusind tak til alle mine kolleger herinde, der er her nu. Det er sidste gang, jeg er på Folketingets talerstol, og den har været slidt af mig de sidste 20 år, både som folketingsmedlem og minister. Jeg har nydt det rigtig meget, og til alle de uddannelsesordførere, der har været her i dag, vil jeg sige, at det har været en stor fornøjelse at samarbejde med jer og samarbejde med ministeren. Jeg ønsker jer alle sammen held og lykke. Jeg ved, at I vil passe rigtig godt på folkestyret. Så tak for alt.

Kl. 13:52

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til ordføreren for ordførertalen. Så er det undervisningsministeren

Kl. 13:52

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak for den meget brede tilslutning til at permanentgøre kompetencebeviset for unge, der er på produktionsskole. Det er et lille, men vigtigt forslag, for det betyder, at man får den anerkendelse og værdi, at det, man har været igennem, faktisk er noget, der tæller videre frem. Det har fungeret rigtig godt som forsøg; nu bliver det gjort permanent, og jeg er glad for, at det også her er noget, vi er enige om, altså at det er en måde, hvorpå vi kan give unge, der måske ikke kan gå den helt lige vej gennem uddannelse, det nødvendige skub og anerkendelse af, at de selvfølgelig får noget med sig, når de er på en produktionsskole.

Så vil jeg også tillade mig her uden for dagsordenen at give en hilsen til fru Lene Espersen og sige tak for et rigtig fint samarbejde. Vi har jo her haft fornøjelsen af, at fru Lene Espersen trådte til som uddannelsesordfører for De Konservative, og vi kan ikke sige andet, end at vi oplevede en ordfører, der i den grad havde 20 års erfaring med sig. Det har været en fornøjelse. Alt muligt held og lykke videre.

Kl. 13:53

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Tak til undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ikke der er nogen, der gør indsigelse, er det vedtaget.

Kl. 13:53

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Lone Loklindt):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 7. november 2014, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:54).